

"Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және банкроттығы туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасы туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 23 сәуірдегі № 271 қаулысы

Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

"Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және банкроттығы туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасы Қазақстан Республикасының Парламенті Мәжілісінің қарауына енгізілсін.

*Қазақстан Республикасының
Премьер-Министрі*

Ә. Смайылов

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫ

Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және банкроттығы туралы

Осы Заң Қазақстан Республикасының азаматы кредиторлардың талаптарын толық көлемде қанағаттандыруға қабілетсіз болған кезде туындайтын қоғамдық қатынастарды реттейді, сондай-ақ азаматтардың төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін, сондай-ақ соттан тыс және соттың банкроттық рәсімін қолдануы үшін негіздерді, оларды жүргізу тәртібі мен шарттарын белгілейді.

1-тарау. Жалпы ережелер

1-бап. Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар

Осы Заңда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

- 1) төлем қабілетсіздігі - борышкердің ақшалай міндеттемелерді және ақшалай сипаттағы өзге де талаптарды орындауға қабілетсіздігі;
- 2) уәкілетті орган - Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және банкроттығы саласындағы мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын мемлекеттік орган және оның аумақтық органдары;
- 3) ағымдағы шығыстар - төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе соттың банкроттық рәсімін қолдану туралы өтінішті сот қабылдаған күннен кейін туындаған азаматтың ақшалай міндеттемелері, оның ішінде қаржы басқарушының сыйақысы;
- 4) борышкер - төлем қабілетсіздігі төлем қабілеттілігін қалпына келтіру, сондай-ақ соттан тыс және соттың банкроттық рәсімдерін қолдану үшін негіз болып табылатын Қазақстан Республикасының азаматы;

5) кредитор - борышкерге азаматтық-құқықтық және (немесе) өзге де міндеттемелерін, оның ішінде талаптары борышкердің мүлкін кепілге берумен қамтамасыз етілген міндеттеме бойынша туындайтын талаптары бар тұлға;

6) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімі - сот тәртібімен қолданылатын рәсім, оның шеңберінде борышкерге борышкердің төлем қабілеттілігін қалпына келтіруге бағытталған, Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін қаржылық, құқықтық және өзге де іс-шаралар қолданылады;

7) әдейі банкроттық - азаматтың кредиторлар алдындағы міндеттемелерін орындаудан жалтару мақсатында соттан тыс және соттың банкроттық рәсімдерін қолданғанға дейін үш жыл ішінде мүлікті иеліктен шығару, жасыру немесе жою арқылы жеке мүддесі үшін жасаған әрекеттері;

8) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспары - кредиторлар талаптарын өтеу кестесін іске асыру мерзімдері, сондай-ақ қол жеткізілетін нәтижелерді және пайдаланылатын ресурстарды қоса алғанда көрсете отырып, борышкердің төлем қабілеттілігін қалпына келтіруге бағытталған іс-шаралар кешенін қамтитын құжат;

9) банкрот - өзіне қатысты соттан тыс банкроттық рәсімі аяқталған немесе оған қатысты банкроттық соттың рәсімі аяқталғаны туралы сот шешімі заңды күшіне енген борышкер;

10) кредиторлар талаптарының тізілімі - кредиторлардың борышкерге мөлшерін, негіздерін және туындау күнін көрсете отырып, қоятын талаптарының тізбесі;

11) қаржы басқарушысы - төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және соттың банкроттық рәсімдерін жүргізу жөніндегі қызметтерді жүзеге асыратын адам;

12) мүліктік масса - борышкердің, соттың банкроттық рәсімінде өндіріп алуға қолданылуы мүмкін мүлкі;

13) соттың банкроттығы рәсімі - борышкердің мүліктік массасы есебінен кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру мақсатында борышкерге қатысты сот тәртібімен жүзеге асырылатын рәсім;

14) соттан тыс рәсімі - осы Заңға сәйкес банкроттық рәсімі жүзеге асырылатын борышкерге қатысты соттан тыс тәртіппен тоқтату мақсатында алдындағы міндеттемелерін екінші деңгейдегі банктер, банк филиалдары, Қазақстан Республикасының резидент емес ұйымдар операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын, немесе жүзеге асыратын ұйымдардың, микроқаржы қызметін немесе коллекторлық агенттіктердің;

15) бітімгершілік келісім - соттың банкроттық рәсімінің көз келген сатысында оны, борышкер мен кредиторлар арасында сот бекітетін келісім жасасу жолымен тоқтату мақсатында қолданылатын рәсім;

2-бап. Осы Заңның қолданылуы

1. Осы Заң қылмыстық құқық бұзушылықтар бойынша залалды қоспағанда, Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілетсіздігіне байланысты туындайтын қатынастарға қолданылады.

2. Сот төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін және соттың банкроттық рәсімін қолдану туралы, сондай-ақ бітімгершілік келісім жасасу туралы өтінішті осы Заңда белгіленген ерекшеліктермен азаматтық сот ісін жүргізудің жалпы қағидалары бойынша қарайды.

3. Заңды тұлға (дара кәсіпкерлер) құрмай дара кәсіпкерлікті жүзеге асырушы жеке тұлғаларда кредиторлардың талаптарын толық көлемде қанағаттандыру қабылетсіздігімен байланысты туындайтын қатынастар "Оңалту және банкроттық туралы" Қазақстан Республикасының Заңымен реттеледі.

3-бап. Соттан тыс банкроттық рәсімін қолдану туралы өтінішті беру үшін негіздер

1. Осы баптың 5-тармағында белгіленген жағдайды қоспағанда, тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 1600 еселенген мөлшерінен аспайтын орындалмаған міндеттемелердің болуы соттан тыс банкроттық рәсімін қолдану туралы өтініш беру үшін негіздер болып табылады.

2. Борышкер мынадай мән-жайлардың жиынтығы көзінде соттан тыс банкроттық рәсімін қолдану туралы өтініш беруге құқылы:

1) борышкердің ортақ меншіктегі мүлікті қоса алғанда, меншік құқығында мүлкі болмаса;

2) өтініште көрсетілген кредиторлар алдындағы міндеттемелер бойынша осындай өтініш берілген күнгі он екі ай ішінде өтеу болмағанда.

Бұл ретте соттан тыс банкроттық рәсімінде кредитор болып табылуы мүмкін:
екінші деңгейдегі банктер;

Қазақстан Республикасының бейрөзидент банкінің филиалдары;

банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар;

микроқаржы қызметін жүзеге асыратын ұйымдар;

берешек бойынша борышкерге талап қою құқығы бар коллекторлық агенттіктер;

3) борышкерге қатысты банктік қарыз шарты және (немесе) микрокредит беру туралы шарт бойынша мерзімі өткен берешекті реттеу және (немесе) өндіріп алу жөніндегі рәсімдер жүргізілсе.

Банктік қарыз шарты және (немесе) микрокредит беру туралы шарт бойынша мерзімі өткен берешекті реттеу жөніндегі рәсімнің жүргізілгенін растайтын құжаттар мыналар болып табылады:

банктің (банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның) немесе микрокредиттік ұйымның банктік қарыз шартының талаптарын өзгертуден осындай бас тарту себептерінің дәлелді негіздемесін көрсете отырып бас тартуы;

борышкердің банк (банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым) ұсынған банктік қарыз шартының талаптарын өзгертуден бас тартуы.

Осы тармақшаның талабы коллекторлық агенттік пен кредиторлар арасында жасалған берешекті өндіріп алу және (немесе) талап ету құқығын басқаға беру туралы шарттар бойынша туындаған міндеттемелерге қолданылмайды.

Егер кредитор осы баптың 5-тармағында көзделген мерзімдерді сақтамаса, осы тармақшада көрсетілген құжаттар берілмейді.

4) борышкерге қатысты осындай өтініш берілген күннің алдындағы жеті жыл ішінде соттан тыс немесе сот банкроттығы рәсімі қолданылмаған жағдайларда жүргізіледі.

3. Осы бапта көрсетілген берешекті реттеуді және (немесе) өндіріп алуды жүргізу жөніндегі шараларды Қазақстан Республикасының банк заңнамасына сәйкес он екі айдан аспайтын мерзімде жүргізу қажет.

4. Осы баптың 2-тармағы 2) тармақшасының ережесіне қарамастан, егер өтініш берілген күннің алдындағы қатарынан он екі ай ішінде банк шоттарына түскен ақша сомасының орташа айлық мөлшері борышкердің өзіне және оның асырауындағы отбасының еңбекке жарамсыз әрбір мүшесіне ең төменгі күнкөріс деңгейінің мөлшерінен аспаса, борышкер өтініш беруге құқылы.

5. Міндеттемелері коллекторлық агенттік пен кредиторлар арасында жасалған банктік қарыз шарттары және (немесе) микрокредит беру туралы, сондай-ақ берешекті өндіріп алу және (немесе) талап ету құқығын басқаға беру туралы шарттар бойынша туындаған борышкер, сондай-ақ егер мұндай міндеттемелер бес жыл ішінде орындалмаса, өтініш береді.

Бұл ретте осы баптың 1-тармағының, 2-тармақтағы 2) және 3) тармақшаларының ережелері осы тармақта көрсетілген өтінішті берген көзде қолданылмайды.

6. Соттан тыс банкроттық рәсімін қолдану туралы өтініш сервистік бағдарламалық өнімдер немесе "Азаматтарға арналған үкімет" КЕАҚ арқылы беріледі.

4-бап. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы өтініш беру үшін негіздер

1. Міндеттемелері республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 1600 еселенген мөлшерінен асатын борышкер, егер кредиторлар алдындағы міндеттемелер осындай өтініш берілген күнгі он екі ай ішінде орындалмаса, мынадай мән-жайлар көзінде төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы өтінішпен сотқа жүгінеді:

1) борышкер банктік қарыз шарты және (немесе) микрокредит беру туралы шарт (мұндай қарыз болған көзде) бойынша берешекті реттеуді және (немесе) өндіріп алуды жүргізу жөнінде шаралар қолданса.

Банктік қарыз шарты және (немесе) микрокредит беру туралы шарт бойынша мерзімі өткен берешекті реттеу жөніндегі рәсімнің жүргізілгенін растайтын құжаттар мыналар болып табылады:

банктің (банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның) немесе микрокредиттік ұйымның банктік қарыз шартының талаптарын өзгертуден осындай бас тарту себептерінің дәлелді негіздемесін көрсете отырып бас тартуы;

борышкердің банк (банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым) ұсынған банктік қарыз шартының талаптарын өзгертуден бас тартуы.

Осы тармақшаның талабы коллекторлық агенттік пен кредиторлар арасында жасалған берешекті өндіріп алу және (немесе) талап ету құқығын басқаға беру туралы шарттар бойынша туындаған міндеттемелерге қолданылмайды;

2) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру, соттан тыс және сот банкроттығы рәсімі борышкерге қатысты борышкердің өтініші берілгенге дейінгі жеті жыл ішінде қолданылмаған жағдайларда.

Бұл ретте барлық міндеттемелерінің мөлшері (оның ішінде орындалу мерзімі басталмағанда) өзіне тиесілі мүліктің құнынан аспайтын борышкер төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін қолдану туралы өтінішпен ғана сотқа жүгінуге құқылы.

Осы бапта көрсетілген берешекті реттеуді және (немесе) өндіріп алуды жүргізу жөніндегі шараларды Қазақстан Республикасының банк заңнамасына сәйкес он екі айдан аспайтын мерзімде жүргізу қажет.

2. Егер кредитор:

Жеке тұлға;

атқарушылық іс жүргізу шеңберінде берешегі өндірілмеген (атқарушылық іс жүргізу бойынша өндіріп алу рәсімі аяқталған) заңды тұлға болып табылса, осы баптың 1-тармағының борышкер міндеттемелерінің мөлшері бөлігіндегі ережесі қолданылмайды.

5-бап. Борышкердің төлем қабілеттілігін қалпына келтіру, соттан тыс және сот банкроттығы рәсімдеріндегі өкілеттіктері

1. Борышкер:

1) соттан тыс банкроттық рәсімін қолдану туралы өтінішті сервистік бағдарламалар өнімі немесе "Азаматтарға арналған үкімет" КЕАҚ арқылы беруге;

2) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін немесе соттың банкроттық рәсімін қолдану туралы өтінішпен сотқа жүгінуге;

3) осы Заңның 38-бабы 3-тармағына сәйкес өндіріп алуға болмайтын мүлікке меншік құқығын сақтауға;

4) осы Заңда көзделген тәртіп сақталған жағдайда өз мүлкін иеліктен шығару немесе өзіне жаңа міндеттемелер қабылдау бойынша мәмілелер жасасуға;

5) ай сайын борышкерге және оның асырауындағы еңбекке жарамсыз отбасы мүшелеріне республикалық бюджет туралы заңда тиісті жылға белгіленген ең төменгі күнкөріс деңгейінен аспайтын мөлшерде ақшаны өз билігінде қалдыруға құқылы.

Борышкердің өз билігіне қалдыратын ақша мөлшерін кредиторлар көбейте алады;

б) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де құқықтарға ие.

2. Борышкер:

1) сервистік бағдарламалық өнімдер арқылы немесе сотқа жүгіну арқылы төлем қабілеттілігін қалпына келтіру, соттан тыс немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы өтініш берген күннен бастап екі жұмыс күнінен кешіктірмей кредиторларды хабардар етуге;

2) егер осындай рәсімді жүргізу көзеңінде оның меншігіне кредиторлар алдындағы өз міндеттемелерін толық немесе елеулі бөлігінде орындауға мүмкіндік беретін мүлік келіп түскен немесе өзге де түрде оның мүліктік жағдайы елеулі түрде өзгерген жағдайда, сервистік бағдарламалар өнімі арқылы соттан тыс банкроттық рәсімін тоқтату туралы өтініш беруге;

3) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын әзірлеуге қатысуға;

4) уәкілетті органға, қаржы басқарушыға, сондай-ақ кредиторларға өзінің қаржылық жағдайы, мүлкі және міндеттемелері туралы дәйекті ақпаратты олардың жазбаша сұрау салуы негізінде, оны алған күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірмей беруге;

5) қаржы басқарушыға өзінің қаржылық жағдайы, мүлкі және міндеттемелері туралы ақпарат алуына жәрдем көрсетуге;

6) осы Заңда көрсетілген қаржы басқарушыға өз өкілеттіктерін орындауға талаптарды және кедергі жүзеге асырмауға;

7) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарының талаптарын орындауға;

8) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарында көзделген мәмілелерді қоспағанда, өзіне жаңа ақшалай немесе мүліктік міндеттемелерді қабылдамауға;

9) егер төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарында көзделген іс-шараны орындау мүмкін болмаған жағдайда, жоспарланған іс-шараны орындау мерзімі аяқталған күннен кейінгі күннен бастап бір айдан кешіктірілмейтін мерзімде төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін тоқтату және соттың банкроттық рәсімін қолдану туралы өтінішхатпен сотқа жүгінуге міндетті.

Осы тармақшаның күші төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарында көзделген іс-шараны орындау еңсерілмейтін күштің салдарынан, төтенше оқиғалар (жағдайлар) жарияланған не үшінші тұлғалардың кінәсінен мүмкін болмаған жағдайларда қолданылмайды;

10) оқиға басталған күннен кейінгі жеті жұмыс күні ішінде төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын орындау еңсерілмейтін күштің салдарынан, төтенше ахуал (жағдай) жарияланған не үшінші тұлғалардың кінәсінен мүмкін болмағаны туралы кредиторларды хабардар етуге;

11) қолдаухатпен сотқа рәсімінің аяқталғаны туралы төлем қабілеттілігін қалпына келтіру мерзімі аяқталғаннан кейін орындалған немесе мерзімінен бұрын орындауды жоспарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру;

12) шешімдердің бірі заңды күшіне енген күннен бастап үш жұмыс күні ішінде мүліктік массаны қаржы басқарушының басқаруына беруге:

сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы;

төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімдерін тоқтату және сот банкроттығы рәсімнің қолдану туралы;

13) соттан тыс немесе соттық банкроттық рәсімі аяқталғаннан кейін он екі ай ішінде уәкілетті орган коммерциялық емес ұйымдармен бірлесіп ұйымдастырған халықтың қаржылық сауаттылығын арттырудың тегін курстарынан өтуге;

14) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген басқа да міндеттерді орындауға,

3. Борышкердің осы баптың 2-тармағының 3) - 9) тармақшаларында көзделген міндеттерді орындамауы төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін тоқтатуға әкеп соғады.

6-бап. Кредиторлардың төлем қабілеттілігін қалпына келтіру, сондай-ақ соттан тыс және соттың банкроттық рәсімдеріндегі өкілеттіктері

1.Кредитор:

1) борышкерге қойылатын өз талаптарын осы Заңда белгіленген тәртіппен және мерзімдерде мәлімдеуге;

2) борышкерден, қаржы басқарушысынан осы Заңда көзделген рәсімдерге қатысты ақпарат алуға;

3) борышкердің төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын жасауға қатысуға;

4) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсінде борышкердің ай сайын өз билігінде қалдыратын ақша мөлшерін ұлғайту туралы мәселені қарауға;

5) борышкер төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарында көзделген іс-шараны орындамаған жағдайда, жоспарланған іс-шараны орындау мерзімі басталған күннен бастап екі ай өткеннен кейін төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін тоқтату және сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы өтінішхатпен сотқа жүгінуге;

6) банкроттың міндеттемелерін тоқтатудан бас тартуға негіз болып табылатын белгілі болған мән-жайлар туралы қаржы басқарушыға және сотқа хабарлауға;

7) осы Заңда және Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде көзделген өзге де құқықтарға ие болуға құқылы.

2. Кредитор:

1) қаржы басқарушыға, борышкерге өзінің талаптарын мәлімдеген көзде, оның талаптарының негізі мен мөлшерін растайтын құжаттарды беруге;

2) қаржы басқарушысының сұрау салуы бойынша борышкердің төлем қабілетсіздігінің туындау себептері, оның қаржылық жағдайы, мүлкі және

міндеттемелері туралы қолда бар ақпаратты сұрау салуды алған күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірмей беруге;

3) қаржы басқарушыға борышкердің мүлкі және міндеттемелері туралы қолда бар қосымша мәліметтерді хабарлауға;

4) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын қарауға және осы Заңда белгіленген мерзімдерде өз ұсыныстары мен ескертулерін енгізуге;

5) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын әзірлеу көзінде осы Заңның 29-бабының 2-тармағында көзделінген берешекті қайта құрылымдау құралдарын қолдануға міндетті.

Осы тармақшаның күші кредиторларға өміріне немесе денсаулығына келтірілген зиянды өтеу бойынша, алимент төлеу бойынша қолданылмайды;

6) осы Заңда және Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде көзделген өзге де міндеттерді орындауға міндетті.

Осы баптың 2-тармағының 5) -тармақшасында көзделген міндетті орындамаған кредитордың талаптарын барлық кредитордың талаптары қанағаттандырылғаннан кейін борышкердің қалған мүлкінен осы Заңның 29- бабының 2-тармағында көзделген қолданғанын құралдары берешекті қайта құрылымдау қанағаттандырылуға жатады.

7-бап. Уәкілетті органның өкілеттіктері

Уәкілетті орган:

1) борышкердің соттан тыс банкроттық рәсімін қолдану туралы өтінішінің нысанын бекітеді;

2) қаржы басқарушы қорытындысының нысанын бекітеді;

3) төлем қабілеттілігін қалпына келтірудің үлгілік жоспарының нысанын бекітеді;

4) банкроттың міндеттемелерін тоқтатуға негіздер болуы/болмауы туралы қаржы басқарушының қорытындысының нысанын бекітеді;

5) қаржы басқарушының қорытынды есебінің нысанын бекітеді;

6) қаржы басқарушының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру, соттан тыс және сот банкроттығы рәсімдеріндегі бұзушылықтар туралы әрекеттеріне шағымдарды қарайды;

7) қаржы басқарушысының қызметін жүзеге асыруға құқығы бар адамдар хабарламаларының тізілімін жүргізеді;

8) уәкілетті органның интернет-ресурсында қаржы басқарушының қызметін жүзеге асыруға құқығы бар адамдардың тізімін орналастырады;

9) осы Заңда көзделген рәсімдер қолданылған, тоқтатылған және аяқталған азаматтардың тізімін уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастырады;

10) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін, сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы іс бойынша іс жүргізуді қозғау туралы және осы Заңда белгіленген мерзімде кредиторлардың талаптарын мәлімдеу тәртібі туралы хабарламаны өзінің интернет-ресурсында жариялайды;

11) хабарламаны нәтижелері нысанын бойынша анықталған бұзушылықтар профилактикалық бақылау туралы бекітеді;

12) мемлекеттік органдардан олардың құзыреті шегінде және заңды тұлғалардан борышкер, оның мүлкі және төлем қабілеттілігін қалпына келтіру, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген заңмен қорғалатын құпияны беру тәртібіне қойылатын талаптарды ескере отырып, соттан тыс және сот банкроттығы рәсімдері шеңберіндегі міндеттемелері туралы ақпаратқа сұрау салады және алады;

13) қаржы басқарушысын борышкердің мүлкі туралы ақпаратты береді;

14) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және сот банкроттығы рәсімдері қаржы басқарушысының қызметіне мемлекеттік бақылауды жүзеге асырады;

15) борышкердің қаржылық жай-күйі мониторингінің жүргізу тәртібін әзірлейді және бекітеді;

16) қаржы басқарушыны тағайындайды;

17) қаржы басқарушысын таңдау қағидаларын әзірлейді және бекітеді;

18) банкрот деп танылған азаматтардың қаржылық сауаттылығын арттыру қағидаларын әзірлейді және бекітеді;

19) осы Заңда және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінде көзделген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

8-бап. Қаржы басқарушыларының Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және банкроттығы туралы заңнамасын сақтауын мемлекеттік бақылау

1. Қаржы басқарушыларының Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және банкроттығы туралы заңнамасын сақтауын мемлекеттік бақылау тексеру және профилактикалық бақылау нысанында жүзеге асырылады.

2. Бақылау субъектісіне бару арқылы тексеруді және профилактикалық бақылауды ұйымдастыру мен жүргізу тәртібі Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексінде айқындалады.

Бақылау субъектісіне бармай профилактикалық бақылау Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне және осы Заңға сәйкес жүзеге асырылады.

9-бап. Бақылау субъектісіне бармай профилактикалық бақылау

1. Бақылау субъектісіне бармай профилактикалық бақылаудың мақсаттары бұзушылықтардың уақтылы жолын кесу, оларға жол бермеу және бақылау субъектісіне уәкілетті орган анықтаған бұзушылықтарды дербес жою құқығын беру болып табылады.

Қаржы басқарушы бақылау субъектісі болып табылады.

2. Бақылау субъектісіне бармай профилактикалық бақылау жүргізу тәсілі уәкілетті орган алған деректерді және ақпараттарды өзара салыстыру болып табылады, оларға:

1) бақылау субъектісі жүзеге асыратын рәсімдерді жүргізу туралы ағымдағы және сұрау салынатын ақпарат жатады.

Мұндай ақпаратты беру нысанын, тәртібі мен мерзімдерін уәкілетті орган белгілейді;

2) уәкілетті мемлекеттік органдардан, сондай-ақ қаржы басқарушының және борышкердің қызметі бойынша өзге де көздерден алынған мәліметтер жатады.

Атына уәкілетті органның сұрау салуы келіп түскен өз құзыреті шегінде, мемлекеттік органдар, жеке және заңды тұлғалар сотқа дейінгі тергеу, қылмыстық іс мәліметтерін, құжаттарын және (немесе) материалдарын қоспағанда, Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген заңмен қорғалатын құпияны беру тәртібіне қойылатын талаптарды ескере отырып, төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсіміне немесе соттан тыс және сот банкроттығы рәсіміне қатысты ақпаратты береді.

Уәкілетті органның сұрау салуын орындау мерзімі, орындаудың неғұрлым ұзақ мерзімі сұрау салудың өзінде көрсетілген жағдайларды қоспағанда, ол келіп түскен күннен бастап он бес жұмыс күнін құрайды.

3. Бақылау субъектісіне бармай профилактикалық бақылау нәтижелері бойынша бұзушылықтар анықталған кезде, бұзушылықтар анықталған күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша хабарлама жіберіледі.

Хабарлама бақылау субъектісіне жеке қолын қойғызып немесе оны жөнелту және алу фактілерін растайтын өзге де тәсілмен тапсырылуға тиіс.

Төменде санамаланған тәсілдердің бірімен жіберілген хабарлама мынадай жағдайларда:

1) қолма-қол - алғаны туралы хабарламада белгі қойылған күннен бастап;

2) электрондық тәсілмен:

- уәкілетті орган қаржы басқарушының уәкілетті органда қызметінің басталғаны немесе деректерінің өзгергені туралы хабарламада көрсетілген электрондық мекенжайына жіберген күннен бастап;

- уәкілетті органның интернет-ресурсының веб-қосымшасына және (немесе) арнайы мобильдік қосымшасына уәкілетті орган хабарлама жеткізген күннен бастап тапсырылды деп есептеледі.

Аталған тәсіл Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасына сәйкес уәкілетті органмен электронды тәсілде өзара іс-қимыл жасайтын және (немесе) арнайы мобильді қосымшаны пайдаланатын бақылау субъектілеріне қолданылады.

4. Бақылау субъектісіне бармай профилактикалық бақылау нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды жою туралы хабарлама ол тапсырылған күннен кейінгі күннен бастап он жұмыс күні ішінде орындалуға тиіс.

5. Бақылау субъектісі хабарламада көрсетілген бұзушылықтармен келіспеген көзде хабарламаны жіберген уәкілетті органға хабарлама тапсырылған күннен кейінгі күннен бастап бес жұмыс күні ішінде қарсылық жіберуге құқылы.

Хабарлама орындалмаған деп танылған жағдайда уәкілетті орган жазбаша шешім шығарады және оны осы баптың 3-тармағында көзделген тәсілдердің бірімен бақылау субъектісіне жібереді.

6. Бақылау субъектісіне бармай профилактикалық бақылау нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды жою туралы хабарламаны белгіленген мерзімде орындамау бақылау субъектісіне бару арқылы профилактикалық бақылау жүргізудің жартыжылдық тізіміне енгізу арқылы бақылау субъектісіне бару арқылы профилактикалық бақылау тағайындауға әкеп соғады.

7. Уәкілетті орган жоюға мүмкін болмайтын бұзушылықтарды анықтаған жағдайда, қаржы басқарушысына немесе әкімшілердің кәсіби ұйымдарына бұзушылық анықталған күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша хабарлама жіберіледі.

8. Бақылау субъектісіне бармай профилактикалық бақылау тоқсан сайын жүзеге асырылады.

10-бап. Құпиялылық

1. Уәкілетті орган мен қаржы басқарушы борышкердің келісімін алмай, осы Заңда көзделген рәсімдер қолданылғанға үш жылға дейінгі көзең ішінде, борышкер туралы мәліметтерді сұратуға және алуға құқылы.

2. Егер осы бапта өзгеше көзделмесе, Қаржы басқарушының не уәкілетті органның лауазымды адамының борышкер туралы өздеріне сеніп тапсырылған немесе қызметі немесе жұмысы бойынша белгілі болған мәліметтерді Қазақстан Республикасының заңдарымен қорғалатын жария етуі, сол сияқты осындай мәліметтерді қамтитын құжаттарды жоғалтуы Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылыққа әкеп соғады.

3. Уәкілетті органның немесе қаржы басқарушының Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларда мемлекеттік органдарға өздері табыс еткен ақпаратты беруі құпия ақпаратты жария ету болып табылмайды.

4. Осы Заңда көзделген рәсімдерді жүргізу көзінде мынадай:

1) қаржы басқарушының қызметін жүзеге асыратын адам туралы;

2) кредиторлар туралы;

3) кредиторлар талаптарының тізіліміне енгізілген талаптардың сомасы туралы және көзектер бөлігінде оларды қанағаттандыру мөлшері туралы;

4) рәсімдерді жүргізу мерзімдері туралы;

5) кредиторлар талаптарын қанағаттандыру кестесінің орындалуы туралы;

6) қаржы басқарушының әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) шағымдардың болуы және оларды қарау нәтижелері туралы;

7) қаржы басқарушысын анықталған құқық бұзушылық фактілері бойынша әкімшілік жауаптылыққа тарту туралы;

8) осы Заңда көзделген рәсімдерді тоқтату негіздері туралы;

9) осы Заңда белгіленген құқықтарды іске асыру шеңберінде осыған уәкілеттік берілген адамдар бастамашылық жасаған сот талқылаулары туралы ақпарат құпия болып табылмайды.

11-бап. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру, соттан тыс немесе соттың банкроттық рәсіміне қатысушылармен өзара іс-қимыл

Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру, соттан тыс немесе соттың банкроттық рәсіміне қатысушылар өзара іс-қимылын Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынбаған көз келген тәсілмен жүзеге асыруға құқылы.

Электрондық тәсілмен өзара іс-қимыл көзінде төлем қабілеттілігін қалпына келтіру, соттан тыс немесе соттың банкроттық рәсіміне қатысушылар уәкілетті органның интернет-ресурсының веб-қосымшасын пайдаланады.

Уәкілетті органның интернет-ресурсында қалыптастырылған электрондық құжат электрондық цифрлық қолтаңбамен куәландырылады және белгіленген электрондық форматта беріледі.

12-бап. Борышкердің мәмілелерін жарамсыз деп тану және мүлікті қайтару

1. Егер осы Заңда өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында және осы Заңда көзделген негіздер болған кезде, егер мәмілелерді борышкер немесе ол уәкілеттік берген адам төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және соттың банкроттық рәсімін қолдану туралы іс қозғалғанға дейін үш жыл ішінде жасаса, олар жарамсыз деп танылады.

Егер борышкерге соттың банкроттық рәсімі төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін тоқтату нәтижесінде қолданылса, осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мерзім төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін қолдану туралы сот шешімі заңды күшіне енген күннен бастап есептеледі.

2. Осы бапта көзделген мәмілелер анықталған кезде қаржы басқарушы, оның ішінде мәмілені анықтаған кредитордың өтінішхаты бойынша анықталған күннен бастап он жұмыс күні ішінде осындай мәмілелерді жарамсыз деп тану туралы өтінішпен сотқа жүгінуге міндетті.

3. Егер мәміле жарамсыздығының өзге салдары Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде көзделмесе, мәміле жарамсыз деп танылған кезде борышкерге - мәміле бойынша тараптың алғанының бәрі қайтарылуға, заттай қайтару мүмкін болмаған кезде қайтарылуға жататын мүліктің құны, мүлікті пайдаланудың, орындалған жұмыстардың немесе көрсетілген қызметтердің құны ақшалай өтеуліге жатады.

Бұл ретте мүлікті қайтарған тұлға борышкерге талап қою құқығына ие болады, ол осы Заңның 40-бабы 4-тармағына сәйкес қанағаттандырылуға жатады.

4. Мүлікті, оның жоғалуына, Бүлінуіне не кейіннен үшінші тұлғалардың адал сатып алуына байланысты қайтару мүмкін болмаған көзде немесе мүлікті өтеусіз берген көзде талап етілетін мүлікті бастапқы сатып алушылар үшінші тұлғалар жоғалтқан, Бүлдірген , берген не адал сатып алған мүліктің құны шегінде осыған байланысты жоғарыда аталған іс-әрекеттерімен құны шегінде жоғалған, туындаған залалдарды өтеу бойынша борышкер алдында жауаптылықта болады.

13-бап. Қаржылық басқарушы

1. Қаржы басқарушысы қызметін жүзеге асыруға құқығы бар, хабарламалары, тұлғалардың хабарламалар тізіліміне енгізілген тұлғалар қаржы басқарушы болып әрекет ете алады.

2. Қаржы басқарушы қызметін жүзеге асыруға құқығы бар тұлғаларды хабарламалар тізіліміне енгізу үшін уәкілетті органға қаржы басқарушы қызметінің рұқсаттама және хабарлама мемлекеттік ақпараттық жүйесі арқылы басталғаны туралы хабарлама береді.

3. Қаржы басқарушысы қызметінің басталғаны туралы хабарламаны:

1) "Оңалту және банкроттық туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес қызметті жүзеге асыратын әкімші;

2) кәсіби бухгалтер;

3) аудитор;

4) заң консультанты беруге құқылы.

4. Қызметінің басталғаны туралы хабарламаға:

1) егер өтініш беруші осы баптың 3-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген тұлға болып табылса - кәсіби бухгалтер сертификаты;

2) егер өтініш беруші осы баптың 3-тармағының 3) тармақшасында көрсетілген тұлға болып табылса - "аудитор" біліктілігін беру туралы біліктілік куәлігі;

3) егер өтініш беруші осы баптың 3-тармағының 5) тармақшасында көрсетілген тұлға болып табылса - заң консультанты палатасындағы мүшелігін растайтын құжат қоса беріледі.

Осы баптың 1-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген тұлға хабарлама берген жағдайда құжаттар талап етілмейді.

5. Қызметінің басталғаны туралы хабарламада көрсетілген деректер өзгерген көзде өтініш беруші деректер өзгерген күннен бастап он жұмыс күні ішінде уәкілетті органға көрсетілген өзгерістер туралы хабарламаны жіберуге міндеті.

6. Қаржы басқарушысы мынадан:

1) борышкерге немесе оның кредиторына қойған талаптары немесе міндеттемелері бар болған;

2) егер ол борышкердің немесе кредитордың жақын туысы, жұбайы (зайыбы), жұбайының (зайыбының) жақын туысы болып табылған жағдайларда өз өкілеттіктерін жүзеге асыруға құқылы емес.

7. Қаржы басқарушысы қызметін тоқтатқан кезде уәкілетті органға тиісті хабарлама жіберуге міндетті.

8. Уәкілетті орган:

1) осы баптың 4-тармағында көзделген құжаттарды ұсынбаған;

2) уәкілетті орган осы баптың 5-тармағында көзделген мән-жайларды анықтаған;

3) осы Заңның 9-бабының 7-тармағында көзделген хабарламалар оған тізбекті күнтізбелік он екі ай ішінде үш реттен көп жіберілген;

4) тексеру нәтижелері бойынша осы Заңда және Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында белгіленген талаптарды бұзушылық анықталған;

5) қылмыстық іс қысқартылған не Қазақстан Республикасы Қылмыстық-процестік кодексінің 35-бабы бірінші бөлігінің 3), 4), 9) және 12) тармақтарында немесе 36-бабының бірінші бөлігінде көзделген негіздер бойынша қылмыстық жауаптылықтан босатылған;

6) осы тұлғаға қатысты айыптау үкімі заңды күшіне енген;

7) психикалық, мінөз-құлқының бұзылуларына (ауруларына), оның ішінде психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынуға байланысты психикалық денсаулық саласында медициналық көмек көрсету ұйымдарында есепте тұрған;

8) сот тәртібімен әрекетке қабілетсіз немесе әрекетке қабілеттілігі шектеулі деп танылған;

9) қаржы басқарушысы қызметін тоқтату туралы хабарлама берген;

10) қызметі тоқтатылған немесе Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес әкімші, кәсіби бухгалтер, аудитор, заң консультанты қызметімен айналысу құқығынан айырылған;

11) оларды кейіннен уәкілетті орган анықтаған жағдайда, осы баптың 6-тармағы негізінде қаржы басқарушысы етіп тағайындауға кедергі келтіретін мән-жайлардың болуы туралы хабарламаған;

12) қайтыс болған немесе сот қаза болды деп не хабарсыз кетті деп танылғанын жариялаған жағдайларда қаржы басқарушысы хабарламасын қаржы басқарушылар қызметін жүзеге асыруға құқығы бар тұлғалардың хабарламалары тізілімінен алып тастайды.

9. Қаржы басқарушысы қызметін жүзеге асыруға құқығы бар тұлғалардың хабарламасы тізілімінен хабарламаны алып тастауды ол анықталған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде жүзеге асырады.

10. Уәкілетті органның аумақтық бөлімшесі қаржы басқарушы қызметін жүзеге асыруға құқығы бар тұлғалардың хабармасы тізілімінен хабарлама алып тасталған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде борышкерге және кредиторға осындай тізілімінен қаржы басқарушысын алып тастау туралы ақпаратты жолдайды.

11. Тұлға хабарлама оның алынып тасталды -уәкілетті орган хабарламалар тізілімінен тұлғалардың қызметін жүзеге асыруға құқығы бар қаржы басқарушының

қайта беруге құқылы, мұндай хабарлама болған себептер жойылған жағдайда, болдырмау, бірақ кемінде үш жылда шығарылған күннен бастап.

12. Қаржы басқарушысы уәкілетті органмен және өзге де тұлғалармен уәкілетті орган айқындаған тәртіппен Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынбаған көз келген тәсілмен өзара іс-қимылды жүзеге асыруға құқылы.

2-тарау. Соттан тыс банкроттық рәсім

14-бап. Борышкердің соттан тыс банкроттық рәсімін қолдану туралы өтініші

1. Борышкер уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша және тәртіппен сервистік бағдарламалар өнімі немесе "Азаматтарға арналған үкімет" КЕАҚ арқылы әкімшілер кәсіби ұйымына соттан тыс банкроттық рәсімін қолдану туралы өтініш береді.

2. Борышкердің соттан тыс банкроттық рәсімін қолдану туралы өтінішіне:

1) кредиторлар тізімін көрсете отырып, олардың атауы немесе тегі, аты, әкесінің аты (ол болған жағдайда), бизнес-сәйкестендіру нөмірі (БСН) немесе жеке сәйкестендіру нөмірі (ЖСН), берешек сомасы, орналасқан жері.

2) борышкердің банктік қарыз шарты және (немесе) микрокредит беру туралы шарт бойынша берешекті реттеуді жүргізу жөнінде шаралар қабылдағанын растайтын құжаттың көшірмесі қоса беріледі.

3. Сәйкес болған жағдайда, борышкердің көзделген мән-жайлар осы Занның 3-бабында, борышкер туралы мәліметтер ішінде үш жұмыс күн "электрондық үкімет" веб-порталда уәкілетті органмен орналастырылады.

4. Сәйкес келмеген жағдайда, борышкердің көзделген мән-жайлар осы Заңның 3-бабында, бас тарту туралы хабарлама рәсімін қолдану соттан тыс банкроттық уәкілетті органмен белгілеген нысан беріледі.

5. Қайта өтініш рәсімін қолдану туралы соттан тыс банкроттық борышкер құқылы шығарғаннан кейін негіздер себеп болған бас тарту рәсімін қолдану соттан тыс банкроттық, бірақ кемінде үш ай алған күннен кейін бас тартқан.

15-бап. Соттан тыс банкроттық рәсімін қолдану

1. Соттан тыс банкроттық рәсімін уәкілетті органмен жүргізу мерзімі борышкер туралы мәліметтер "электрондық үкімет" веб-порталында орналастырылған күннен бастап алты айды құрайды.

2. Банкроттық туралы мәліметтер "электрондық үкімет" веб-порталында орналастырылған күннен бастап мынадай салдар басталады:

1) борышкердің кредиторлар алдындағы өтініште көрсетілген борыштық міндеттемелерін мерзімдері өткен болып саналады;

2) борышкердің соттан тыс банкроттық рәсімін қолдану туралы өтінішінде көрсетілген кредиторлардың міндеттемелерді орындауын борышкерден талап етуге тыйым салынады;

3) борышкердің соттан тыс банкроттық рәсімін қолдану туралы өтінішінде көрсетілген кредиторлар алдындағы берешегінің барлық түрлері бойынша айыпақыны (өсімпұлды, айыппұлды) және сыйақыны есептеу тоқтатылады;

4) борышкерге қарыздар алу, кепілдіктер мен кепілгерліктер беру бойынша мәмілелер жасауға тыйым салынады;

5) мемлекеттік органдардан және өзге де органдар мен ұйымдардан уәкілетті орган борышкердің мүлкі туралы ақпарат алуға келісімін берген болып есептеледі;

6) борышкердің банк шотынан кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру есебіне ақша өндіріп алуға, сондай-ақ борышкердің мүлкінен өндіріп алуға жол берілмейді;

7) мемлекеттік бағдарламалар шеңберінде Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде емделу, жақын туысын емдеуге алып жүру, жақын туысын жерлеу, оқу және жұмысқа орналастыру, сондай-ақ оқу және біліктілігін арттыру қажет болған жағдайларды қоспағанда, борышкердің Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге шығуына тыйым салынады;

8) қарызды өндіріп алу туралы сот шешімін орындау тоқтатыла тұрады.

Осы баптың бірінші бөлігі 1), 2) және 3) тармақшаларының ережелері бойынша алимент туралы және өміріне немесе денсаулығына келтірілген зиянды өтеу туралы талаптарға қолданылмайды.

3. Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге шығуына тыйым салуды белгілеу мақсатында "электрондық үкімет" веб-порталына борышкер туралы мәлімет орналастырылған күннен бастап екі күн ішінде уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша шығуына тыйым салу туралы шешім шығарылады.

Уәкілетті орган шығуға тыйым салу туралы шешім шығарылған күннен бастап бес жұмыс күннен кешіктірмей оны борышкерге және Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен Қазақстан Республикасының тыс жерлерге шығу тыйым салу үшін тиісті органға жолдайды.

4. Борышкерге қатысты соттан тыс банкроттық рәсімі тоқтатылған жағдайда шығуға тыйым салу туралы шешімнің күші жойылуға жатады.

5. Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде емделу, жақын туысын емдеуге алып жүру, жақын туысын жерлеу, оқу және жұмысқа орналастыру қажет болған жағдайларда шығуға тыйым салу туралы шешім тоқтатыла тұруға жатады.

Шығуға тыйым салу туралы шешімді шығару, тоқтата тұру, қайта бастау және күшін жою тәртібін уәкілетті орган айқындайды.

16-бап. Соттан тыс банкроттық рәсімін тоқтату

1. Соттан тыс банкроттық рәсімі, егер мұндай рәсімді жүргізу мерзімі ішінде:

1) борышкер сервистік бағдарламалар өнімі арқылы өзінің меншігіне мүліктің түсуіне немесе оның кредиторлар алдындағы өз міндеттемелерін толық немесе елеулі бөлігінде орындауға мүмкіндік беретін мүліктік жағдайының өзгеруіне байланысты соттан тыс рәсімді тоқтату туралы өтініш берсе;

2) мүлікті немесе мүліктік міндеттемелерді, мүлік, оның мөлшері, орналасқан жері туралы мәліметтерді не мүлік туралы өзге де ақпаратты жасыру, мүлікті өзге иеленуге беру, мүлікті иеліктен шығару немесе жою, сондай-ақ мүлік туралы мәліметтерді керсететін құжаттарды жасыру, жою, бұрмалау фактілері анықталса;

3) борышкер қайтыс болғанда, оны хабар-ошарсыз кетті деп тану туралы немесе оны қайтыс болды деп жариялау туралы сот шешімі заңды күшіне енгенде;

4) нәтижесінде берешектің жалпы сомасы осы Заңның 3-бабының 1-тармағында көрсетілген сомадан асып түсетін, осы Заңның 14-бабының 2-тармағында көрсетілген басқа кредиторлардың болу фактілері анықталса тоқтатылады.

2. Соттан тыс банкроттық рәсімін тоқтату осындай рәсімнің тоқтатылғаны туралы хабарландыруды уәкілетті органмен "электрондық үкімет" веб-порталында орналастыру арқылы жүзеге асырылады.

3. Соттан тыс банкроттық рәсімінің тоқтатылуы борышкердің кредиторлар алдындағы міндеттемелерінің тоқтатылуына әкеп соқпайды.

17-бап. Соттан тыс банкроттық рәсімін аяқтау және борышкерді міндеттемелерден босату

1. Осы Заңның 16-бабына сәйкес соттан тыс рәсімді тоқтату үшін негіздер болмаған кезде, борышкер соттан тыс банкроттық рәсімін қолдану туралы өтініш берген күннен бастап алты ай өткеннен кейін уәкілетті орган соттан тыс банкроттық рәсімін аяқтау және борышкерді банкрот деп тану туралы шешім шығарады. Шешім уәкілетті орган бекіткен нысан бойынша шығарылады және "электрондық үкімет" веб-порталында орналастырылуға жатады.

2. Міндеттемені борышкердің көрсетілген өтініште қолдану туралы соттан тыс рәсімін, банкроттық күннен бастап тоқтатылады орналастыру веб-порталында "электрондық үкімет" хабарландырулар аяқталуы туралы соттан тыс банкроттық рәсімін және борышкерді банкрот деп тану.

Бұл ретте банкроттың:

1) алимент төлеу;

2) өміріне немесе денсаулығына келтірілген зиянды өтеу бойынша міндеттемелері тоқтатылмайды.

3) "Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес туындайтын міндеттемелер.

3. Банкротқа қарыздар алу, кепілдіктер мен кепілгерліктер беру жөніндегі мәмілелерді бес жыл ішінде жасауға тыйым салынады.

3-тарау. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе соттың банкроттық рәсімі

18-бап. Борышкердің төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе соттың банкроттығы рәсімін қолдану туралы өтініші

1. Борышкер осы Заңның 4-бабында көзделген мән-жайлар болған кезде төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы сотқа өтінішпен жүгінеді.

2. Борышкер төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы арызды өзінің тұрғылықты жері бойынша сотқа жазбаша нысанда немесе электрондық құжат нысанында береді.

3. Борышкердің төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы өтінішіне қоса беріледі:

1) кредиторлар мен дебиторлардың тізбесі (берешек сомасы және оның құрылған күні, тұрғылықты жерінің немесе орналасқан жерінің мекенжайы, электрондық мекенжайлар және кейіннен хабардар ету үшін байланыс телефондарының нөмірлері (осындай ақпарат болған кезде) көрсетілген);

2) банкрот деп тану туралы өтінішпен жүгінгенге дейін кемінде алты ай бұрын жасалған бағалау туралы есепті (ол болған кезде) қоса бере отырып, борышкер мүлкінің тізімдемесін табыс етеді.

3) борышкер төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы өтініш бергенге дейін соңғы үш жылда жасаған қарыздар алу және мүлікпен және активтермен операциялар жөніндегі мәмілелердің тізбесі;

4) борышкердің банктік қарыз шарты және (немесе) микрокредит беру туралы шарт бойынша берешекті реттеуді жүргізу жөнінде шаралар қолданғанын растайтын құжаттың көшірмесі қоса беріледі.

4. Борышкердің төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы осы бапта белгіленген талаптарға сәйкес келмейтін өтінішін сот қайтарады.

19-бап. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы іс бойынша іс жүргізуді қозғау

1. Арыз осы Заңның 18-бабында белгіленген талаптарға сәйкес келген жағдайда сот өтініш келіп түскен күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірмей төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы іс қозғау туралы ұйғарым шығарады.

2. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы іс қозғау туралы ұйғарымда осындай ұйғарым шығарылған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде қаржы басқарушысын тағайындау қажеттігі туралы, борышкердің мүліктік массаға түгендеу жүргізу үшін қаржы басқарушыға қол жеткізуді қамтамасыз ету жөніндегі міндеттемесі көрсетіледі.

3. Сот төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы іс қозғау туралы сот ұйғарымының көшірмелерін борышкерге, уәкілетті органның аумақтық бөлімшесіне және аумақтық әділет органына жібереді.

20-бап. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы іс қозғаудың салдары

1. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы іс бойынша іс жүргізуді қозғау туралы ұйғарым шығарылған күннен бастап мынадай салдарлар туындайды:

1) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы өтініште көрсетілген борышкердің борыштық міндеттемелерінің мерзімдері өткен болып есептеледі;

2) борышкерден төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы өтініште көрсетілген кредиторлардың міндеттемелерді орындауын талап етуге тыйым салынады;

3) борышкердің төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы өтініште көрсетілген кредиторлар алдындағы берешегінің барлық түрлері бойынша тұрақсыздық айыбын (өсімпұлдарды, айыппұлдарды) және сыйақыны есептеу тоқтатылады;

4) борышкерге қарыздар алу, кепілдіктер мен кепілгерліктер беру жөнінде мәмілелер жасауға тыйым салынады;

5) кредиторлардың мемлекеттік органдардан және өзге де органдар мен ұйымдардан өз мүлкі туралы ақпарат алуына борышкердің келісімі берілген деп есептеледі;

6) емдеуді жүргізу, жақын туысын емдеуге алып жүру, жақын туысын жерлеуді жүргізу қажет болған жағдайларды қоспағанда, борышкердің Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге шығуына тыйым салынады;

7) кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру есебіне борышкердің банк шоттарынан ақшаны өндіріп алуға, сондай-ақ борышкердің мүлкінен өндіріп алуға жол берілмейді;

8) борышкерге мүлікті иеліктен шығару немесе өзіне жаңа міндеттемелер қабылдау жөнінде мәмілелер жасауға тыйым салынады;

9) борышкерге қойылатын талаптар төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімі шеңберінде ғана қойылуы мүмкін;

10) борышкердің мүлкіне қатысты соттардың бұрын қабылдаған шешімдерінің орындалуы тоқтатыла тұрады;

11) борышкер мүлікті беруге, мүліктік міндеттемелерді төлеуге немесе өзге де тәсілмен орындауға міндетті өзге де органдар мен ұйымдардың мемлекеттік органдарының шешімдерін орындау тоқтатыла тұрады;

Осы тармақтың бірінші бөлігі 1), 2) және 3) тармақшаларының ережелері алименттер туралы және өміріне немесе денсаулығына келтірілген зиянды өтеу туралы талаптарға қолданылмайды.

2. Борышкер үшінші тұлғалардың кепілдігімен, кепілгерлігімен немесе кепілімен қамтамасыз етілген өз міндеттемелерін орындамаған жағдайда, төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы іс бойынша іс жүргізуді қозғау кредитордың банкроттық туралы іс шеңберінен тыс борышкердің орындалмаған міндеттемелері бойынша кепілгерлерге, кепілгерлерге және кепіл берушілерге талаптар қою жөніндегі іс-әрекеттерді жүзеге асыруына кедергі болмайды.

21-бап. Сот актілері

1. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы істер бойынша сот мынадай сот актілерінің бірін қабылдайды:

- 1) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін қолдану туралы шешім;
- 2) сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы шешім;
- 3) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолданудан бас тарту туралы шешім;
- 4) сот банкроттығы рәсімінің аяқталуы туралы және банкроттың сот банкроттығы рәсімі барысында орындалмай қалған міндеттемелерін тоқтатудан бас тарту туралы шешім;;
- 5) Сот банкроттығы рәсімінің аяқталуы және банкроттың сот банкроттығы рәсімі барысында орындалмай қалған міндеттемелерін тоқтату туралы шешім қабылдау жатады;
- 6) бітімгершілік келісімді бекіту және банкроттық рәсімді тоқтату туралы ұйғарым;
- 7) бітімгершілік келісімді бекітуден бас тарту туралы соттың ұйғарымы;
- 8) бітімгершілік келісімді бекіту туралы сот ұйғарымының күшін жою туралы шешім;
- 9) бітімгершілік келісімді бұзу туралы шешім.

2. Осы баптың 1-тармағының 1) -5) тармақшаларында көзделген сот актілерін, сот қаржы басқарушысының қорытындысын ескере отырып қабылдайды.

22-бап. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімдерін қолдану туралы істер бойынша соттың өкілеттіктері

Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімдерін қолдану туралы істер бойынша сот:

- 1) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын бекітеді;
- 2) қаржы басқарушысының қорытынды есебін бекітеді;
- 3) борышкерді борыштық міндеттемелерден босату туралы немесе босатудан бас тарту туралы шешім қабылдайды.

23-бап. Қаржы басқарушысының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімдерін жүргізу кезіндегі өкілеттіктері

1. Уәкілетті орган төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін қозғау немесе сот банкроттығы туралы сот ұйғарымы шығарылған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде хабарламалары қаржы басқарушысының қызметін жүзеге асыруға құқығы бар тұлғалар

хабарламаларының тізіліміне енгізілген тұлғалар арасынан қаржы басқарушысын тағайындайды.

2. Осы Заңда қаржы басқарушысына жүктелген өкілеттіктерді өзге тұлғаларға беруге болмайды.

3. Егер осы Заңда өзгеше белгіленбесе, төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімінде қаржы басқарушысының сыйақысы борышкердің қаражаты есебінен төленеді.

Қаржы басқарушысы сыйақысының мөлшері тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген ең төменгі жалақының бір мөлшерін құрайды.

4. Қаржы басқарушысы сот төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы іс қозғау туралы ұйғарым шығарған күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірмей және оларды қарау аяқталғанға дейін міндетті:

1) уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастыру үшін төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы іс бойынша іс жүргізуді қозғау туралы, сондай-ақ кредиторлардың талаптарды мәлімдеу тәртібі туралы хабарландыруды уәкілетті органға жіберуге міндетті;

2) уәкілетті орган белгілеген тәртіппен және нысан бойынша кредиторлар талаптарының тізілімін қалыптастыруға міндетті;

3) борышкердің мүлкіне түгендеу жүргізуге міндетті;

4) осы Заңның 24-бабына сәйкес жасалған қорытындыны сотқа ұсынуға міндетті;

5) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де міндеттерді орындауға міндетті.

5. Қаржы басқарушысы төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін қолдану туралы сот шешімі заңды күшіне енген күннен бастап төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын бекіту туралы сот ұйғарым шығарғанға дейін төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін қолдануға міндетті:

1) Борышкермен бірлесіп төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын әзірлесін және оны бекіту үшін сотқа табыс етсін;

2) кредитордың сұрау салуы бойынша төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын әзірлеу барысы туралы ақпаратты осы Заңда белгіленген мерзімдерде ұсынуға міндетті;

3) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарының түпкілікті жобасын кредиторларға мәлімет үшін жіберуге міндетті.

6. Қаржы басқарушысы сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы не төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімінің күшін жою және сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы сот шешімі заңды күшіне енген күннен бастап және сот банкроттық рәсімін аяқтау туралы сот шешім қабылдағанға дейін міндетті:

1) үш жұмыс күні ішінде борышкерден мүлікке құқық белгілейтін құжаттарды қабылдауға, сондай-ақ оның мүліктік массасын өз басқаруына қабылдауға міндетті;

2) интернет-ресурста орналастыру үшін уәкілетті органға сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы хабарландыру жіберуге міндетті;

3) уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша, тәртіппен және мерзімдерде сот банкроттығы рәсімінің барысы туралы ағымдағы және сұратылған ақпаратты уәкілетті органға беруге міндетті;

4) осы Заңның 12-бабында көзделген негіздер бойынша төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін қолдану және сот банкроттығы туралы іс қозғалғанға дейін борышкер жасаған мәмілелерді жарамсыз деп тану туралы сотқа талаптар қоюға құқылы;

5) әдейі банкроттық белгілерін анықтауға және қасақана банкроттық белгілерінің бар екенін көрсететін қолда бар деректер туралы Құқық қорғау органдарына хабарлауға міндетті;

6) борышкердің мүлкін сатуды осы Заңда көзделген тәртіппен жүзеге асыруға міндетті;

7) ақшаны есепке жатқызу, ағымдағы шығыстарды өтеу және кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру үшін банкте (банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымда) өзінің атына ағымдағы шот ашуға құқылы.

Қаржы басқарушысы бірнеше банкроттың сот банкроттығы бойынша өз екілеттіктерін жүзеге асырған жағдайда, ашылған ағымдағы шоттардың саны банкроттардың санына сәйкес келуге тиіс.

8) кредиторлармен есеп айырысуды жүзеге асыруға міндетті;

9) қорытынды есеп жасау;

10) банкроттың міндеттемелерін тоқтатуда негіздердің болуы/болмауы туралы қорытынды жасауға міндетті;

11) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген өзге де міндеттерді орындауға міндетті.

7. Қаржы басқарушысы төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін тоқтату және сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы сот шешімі заңды күшіне енген күннен бастап және сот банкроттық рәсімін аяқтау туралы сот шешім қабылдағанға дейін міндетті:

1) уәкілетті орган белгілеген тәртіппен кредиторлар талаптарының бұрын қалыптастырылған тізіліміне өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізуге құқылы;

2) борышкердің мүлкін түгендеудің бұрын жасалған актісіне өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізуге құқылы;

3) Осы баптың 6-тармағында көзделген міндеттерді орындауға міндетті.

24-бап. Қаржы басқарушысының қорытындысы

1. Борышкердің қаржылық жай-күйі туралы мәліметтерді жинауды жүзеге асыру нәтижелері бойынша қаржы басқарушысы төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе

сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы істі сотта қараған кезде төменде санамаланған қорытындылардың бірін қамтитын қорытынды жасайды:

1) борышкер төлемге қабілетсіз және төлемге қабілеттілікті қалпына келтіру рәсімін қолдану үшін негіздер болса;

2) борышкер төлемге қабілетсіз және сот банкроттығы рәсімін қолдану үшін негіздер болса;

3) борышкер төлемге қабілетті және төлемге қабілеттілікті қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану үшін негіздер болмаса.

Қорытынды сот төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы іс қозғау туралы ұйғарым шығарған күннен бастап жиырма жұмыс күні ішінде сотқа ұсынылады.

2. Қаржы басқарушысы осы Заңның 4-бабында көзделген мән-жайлар анықталған кезде борышкердің төлемге қабілетсіз және қолдану үшін негіз бар деген тұжырымдарды қамтитын қорытынды жасайды:

1) борышкерде тұрақты табысы және (немесе) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру үшін жеткілікті мүлкі болған кезде төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімдері;

2) борышкерде тұрақты кіріс және (немесе) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру үшін жеткілікті мүлік болмаған кезде сот банкроттығы рәсімдері.

3. Борышкер төлемге қабілетті және төлемге қабілеттілікті қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану үшін негіз жоқ деген тұжырымдарды қамтитын қорытындыны қаржы басқарушысы осы Заңның 4-бабында көзделген бір немесе бірнеше мән-жайлар болмаған кезде жасайды.

25-бап. Борышкердің мүлкін түгендеу

1. Қаржы басқарушысы сот төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығын қалпына келтіру рәсімін қолдану туралы іс қозғау туралы ұйғарым шығарған күннен бастап он жұмыс күні ішінде борышкердің мүлкіне түгендеу жүргізеді.

2. Мүлікті түгендеу борышкердің қатысуымен жүргізіледі.

Егер борышкер оны жүргізу күні мен уақыты туралы тиісінше хабардар еткен кезде түгендеуге қатысудан жалтарса, қаржы басқарушысы Қазақстан Республикасының Атқарушылық іс жүргізу туралы заңнамасына сәйкес борышкерді мәжбүрлеп алып келуді жүзеге асырады.

Түгендеу кезінде борышкердің жақын туыстары немесе оның өкілеттігі бойынша өзге адамдар да қатысуы мүмкін.

3. Борышкердің мүлкін түгендеу актісінде:

1) актінің жасалған уақыты мен орны;

2) акт жасаған қаржы басқарушысының тегі, аты және әкесінің аты (егер ол жеке басты куәландыратын құжатта көрсетілсе);

3) борышкердің тегі, аты және әкесінің аты (егер ол жеке басты куәландыратын құжатта көрсетілсе);

4) әрбір заттың атауы, оның ерекше белгілері;

5) әрбір заттың жеке-жеке және барлық мүліктің нарықтық құны.

Түгендеу актісіне қаржы басқарушысы мен борышкер (ол уәкілеттік берген тұлға) қол қояды.

26-бап. Борышкердің мүлкін бағалау

1. Қаржы басқарушысы мүлікті бағалауды бағалаушыны тарта отырып, осы баптың 2-тармағында көрсетілген мерзімдерде жүргізуге міндетті.

2. Қаржы басқарушысы бағалаушыны дербес айқындайды.

Бағалаушының қызметтеріне ақы төлеу әкімшілік шығындарға жатады.

Мүлікті бағалау туралы есеп бағалау жүргізу туралы шарт жасалған күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірілмей жасалады.

Қаржы басқарушысы бағалау туралы есепті бағалаушы ұсынған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде борышкер мен кредиторға жібереді.

3. Бағалау есебімен келіспейтінін білдірген борышкер немесе кредитор бағалау туралы есеппен танысқан күннен бастап он жұмыс күні ішінде оған сотқа шағым жасауға құқылы.

Қайта бағалау жөніндегі қызметке, ақы төлеу шағым берген тұлғаға жүктеледі.

27-бап. Кредиторлар талаптарының тізілімін қалыптастыру

1. Қаржы басқарушысы сот банкроттығы рәсімін қозғау және кредиторлардың талаптарын мәлімдеу тәртібі туралы қазақ және орыс тілдеріндегі хабарландыру бланкісін интернет-ресурста орналастыру үшін уәкілетті органға жібереді.

Хабарландыру бланкісі іс бойынша іс жүргізуді қозғау ұйғарымы шығарылған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде жіберіледі.

Уәкілетті орган хабарландыруды алған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде оны өзінің интернет-ресурсында орналастырады.

2. Кредиторлардың борышкерге қоятын талаптарын олар кредиторлар талаптарын мәлімдеу тәртібі туралы хабарландыру жарияланған күннен бастап жиырма жұмыс күні ішінде мәлімдеуге тиіс. Кредиторлардың талаптарын қабылдауды қаржы басқарушысы хабарландыруда көрсетілген мекенжай бойынша жүзеге асырады.

Кредиторлардың талаптарында, егер олар бар болса, кредитордың ұялы байланысының абоненттік нөмірі және электрондық мекенжайы туралы мәліметтер; талаптың (негізгі борыштың, сыйақының (мүдденің), тұрақсыздық айыбының және өзге де айыппұл санкцияларының, залалдардың сомасы туралы жеке-жеке) негіздемесі мен сомасын растайтын құжаттардың (соттардың заңды күшіне енген шешімдері) көшірмелерін қоса бере отырып, талаптың сомасы туралы мәліметтер қамтылуға тиіс

құжаттардың түпнұсқаларын бір мезгілде ұсына отырып, шарттардың көшірмелерін, борышкердің борышын тануын және басқаларын қамтуы мүмкін. Талап сомасы көрсетілген талап мәлімделген күні айқындалады.

Кредиторлар талаптың негізі мен сомасын растайтын өзге де құжаттарды ұсынуға да құқылы.

Егер осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген сыйақы (мүдде) және залалдар бойынша талап сомасы төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы сот шешім қабылдаған күнге өзгертілген жағдайда, онда кредитор сот осындай шешім қабылдаған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде көрсетілген өзгерісті ескере отырып, өз талаптарын қайта мәлімдейді.

Кредиторлардың шетел валютасында көрсетілген талаптары сот төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығын қалпына келтіру рәсімін қолдану туралы шешім қабылдаған күнге Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген ресми бағам бойынша теңгемен ескеріледі.

3. Қаржы басқарушысы кредитор мәлімдеген талап келіп түскен күннен бастап бес жұмыс күні ішінде талапты негізді (негізсіз) деп тану және танылған талапты кредиторлар талаптарының тізіліміне енгізу туралы шешім қабылдайды.

4. Қаржы басқарушысы осы баптың 2-тармағында көрсетілген мерзім аяқталған күннен бастап он жұмыс күні ішінде кредиторлар талаптарының тізілімін интернет-ресурста орналастыру үшін уәкілетті органға жібереді.

Уәкілетті орган қаржы басқарушысынан кредиторлар талаптарының тізілімін алған күннен бастап екі жұмыс күнінен кешіктірмей оны өзінің интернет-ресурсында орналастырады.

Негіздер болған кезде кредитор және (немесе) борышкер кредиторлар талаптарының тізілімі уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастырылған күннен бастап он жұмыс күні ішінде қаржы басқарушысының талаптарды толық көлемде немесе бір бөлігін кредиторлар талаптарының тізіліміне енгізбеуіне шағым жасауға құқылы.

Шағымдану сот банкроттығы рәсімін тоқтата тұру үшін негіз болып табылмайды.

5. Кредитордың осы баптың 2-тармағында көрсетілген мерзімнен кеш мәлімделген талабы, өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу жөніндегі, алимент төлеу жөніндегі талаптарды қоспағанда, кредиторлардың мерзімінде мәлімделген талаптары толық қанағаттандырылғаннан кейін қанағаттандырылуға тиіс.

Кредиторлардың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу жөніндегі, алименттерді төлеу жөніндегі осы Заңда белгіленген мерзімнен кеш мәлімделген талаптары кредиторлар талаптарының тізіліміне бірінші кезекте қанағаттандырылуға жататын талаптар ретінде енгізіледі.

28-бап. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін қолдану туралы шешім

1. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін қолдану туралы шешімді сот осы Заңның 24-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көзделген қаржы басқарушысының қорытындысын ескере отырып қабылдайды.

2. Соттың төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін қолдану туралы шешімінде:

1) қаржы басқарушысы борышкермен бірлесіп жасалған төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін қолдану туралы шешім заңды күшіне енген күннен бастап екі айдан кешіктірілмейтін мерзімде ұсынған кезде жүзеге асырады;

2) Осы Заңның 20-бабының 1-тармағында көзделген салдарлардың сақталуы;

3) борышкердің кредиторлар алдындағы берешегінің барлық түрлері бойынша тұрақсыздық айыбын (өсімпұлдарды, айыппұлдарды) және сыйақыны есептеуді тоқтату.

29-бап. Борышкердің төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспары

1. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарында алынатын кірістер мен ағымдағы шығыстарды ескере отырып, борышкердің төлем қабілеттілігін қалпына келтіруге бағытталған көз келген қаржылық, құқықтық және Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де іс-шаралар, сондай-ақ борышкер ай сайын өз билігіне қалдыратын кредиторлар мен ақша талаптарын қанағаттандыру кестесі қамтылады.

Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын орындау мерзімі бес жылдан аспауға тиіс.

Борышкерде төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын орындау мерзімінен әлдеқайда ұзақ мерзімі бар міндеттемелер болған кезде борышкер төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімінің аяқталғаны туралы сот ұйғарым шығарғаннан кейін осындай жоспарда көзделген шарттарда осындай міндеттемелерді орындауды жалғастырады.

Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспары мерзімінен бұрын орындалуы мүмкін.

2. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспары келесі құралдардың біреуін немесе бірнешеуін қарастырады:

1) міндеттемені орындау мерзімін өзгерту (борышты төлеуді кейінге қалдыру және (немесе) бөліп-бөліп төлеу);

2) борышты немесе оның бір бөлігін, оның ішінде тұрақсыздық айыбын (айыппұлдарды, өсімпұлдарды) кешіру;

3) қарызды пайдаланғаны үшін сыйақының пайыздық ставкасын төмендету;

4) қарызды пайдаланудың жалпы мерзімін бір мөзгілде ұлғайта отырып, тұрақты ағымдағы төлемдер мөлшерінің азаюы;

5) міндеттемені орындау тәсілін өзгерту;

6) кепілді кредитор банктік қарыз шарты бойынша міндеттемелерін кешірген жағдайда, кепілді кредитордың талаптарын оған кепіл затын беру арқылы қанағаттандыру болып табылады;

7) осы тармақта көзделмеген өзге де құралдар пайдаланылады.

3. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарында мынадай шаралар көзделуі мүмкін:

1) мүліктің бір бөлігін сату;

2) мүлікті жалға беру;

3) дебиторлық берешекті өндіріп алу;

4) тұрғын үйді (автокөлікті) құны төмен тұрғын үйге (автокөлікке) айырбастау;

5) кейіннен құны төмен тұрғын үй (автокөлік) сатып ала отырып, тұрғын үйді (автокөлікті) сату;

6) борышкерді жұмысқа орналастыру;

7) Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де шаралар.

4. Қаржы басқарушысы төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін қолдану туралы сот шешімі заңды күшіне енген күннен бастап бір ай ішінде уәкілетті орган бекіткен төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарының үлгі нысаны негізінде оның пікірін ескере отырып, төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарының жобасын жасауға міндетті.

Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарының жобасы талаптары кредиторлар талаптарының тізіліміне енгізілген кредиторларға қарау үшін жіберіледі. Кредиторлар төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарының жобасын алған күннен бастап он жұмыс күні ішінде ұсыныстар мен ескертулер енгізеді.

Кредитордың көрсетілген мерзімде ұсыныстар мен ескертулерді ұсынбауы немесе ұсыныстар мен ескертулерді көрсетілген мерзімнен кеш ұсынуы кредиторда ұсыныстар мен ескертулердің болмауына теңестіріледі.

5. Осы баптың 4-тармағының екінші бөлігінде көрсетілген мерзім өткен күннен бастап бес жұмыс күні ішінде қаржы басқарушысы төлем қабілеттілігін қалпына келтірудің түпкілікті жоспарын жасауға және оны сотқа, сондай-ақ талаптары кредиторлар талаптарының тізіліміне енгізілген кредиторларға жіберуге міндетті.

Кредиторлардың төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарының жобасына ұсынылған ұсыныстары мен ескертулері төлем қабілеттілігін қалпына келтірудің түпкілікті жоспарымен бір мезгілде сотқа жіберіледі.

Егер төлем қабілеттілігін қалпына келтірудің түпкілікті жоспарын жасау кезінде кредитордың (кредиторлардың) ұсыныстары және (немесе) ескертулері немесе толық көлемде ескерілмесе, онда қаржы басқарушысы төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімінің күшін жою көзінде кредиторлардың талаптарын қанағаттандырудың болжамды сомасын көрсететін есеп-қисаптарды төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарына қоса беруге міндетті.

30-бап. Борышкердің төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын бекіту

1. Сот қаржы басқарушысы ұсынған төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын қарау нәтижелері бойынша мынадай сот актілерінің бірін шығарады:

- 1) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын бекіту туралы ұйғарым;
- 2) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімінің күшін жою және сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы шешім қабылдау жатады.

2. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын бекіту туралы ұйғарымды сот мынадай жағдайларда шығарады:

- 1) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарының жобасына кредиторлардың ұсыныстары мен ескертулері болмаған;;
- 2) төлем қабілеттілігін қалпына келтірудің түпкілікті жоспарын жасау кезінде кредиторлардың барлық ұсыныстары мен ескертулерін есепке алу арқылы жүзеге асырылады;
- 3) егер қаржы басқарушысы төлем қабілеттілігін қалпына келтірудің түпкілікті жоспарына қоса берген есеп-қисаптар төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын орындау төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімінің күші жойылған жағдайдағыдан кем емес мөлшерде барлық кредиторлардың талаптарын қанағаттандыруға әкеп соғатынын куәландырса.

3. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын бекіту туралы соттың ұйғарымында нұсқаулар болуға тиіс:

- 1) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын бекіту туралы;
- 2) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын орындау, осындай жоспардың орындалғаны туралы кредиторларға хабарлау және борышкердің төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін аяқтау туралы өтінішхатпен сотқа жүгіну мерзімдері туралы ақпаратты қамтуы мүмкін.

4. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімінің күшін жою және сот банкроттығын қолдану туралы шешімді, егер қаржы басқарушысы төлем қабілеттілігін қалпына келтірудің түпкілікті жоспарына қоса берген есеп-қисаптар төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарының орындалуы төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімінің күші жойылған және өтінішхат бойынша сот банкроттығы рәсімін қолданған жағдайға қарағанда, барлық кредиторлардың талаптарын едәуір аз көлемде қанағаттандыруға әкеп соғатынын айғақтайтын жағдайда, сот қабылдайды кредитор.

5. Соттың төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімінің күшін жою және сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы шешімінде төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімінің күшін жою және сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы, сондай-ақ осы Заңның 36-бабының 2-тармағында көзделген нұсқаулар болуға тиіс.

31-бап. Соттың төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын бекітуінің салдары

Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын бекіту туралы сот ұйғарымы заңды күшіне енген күннен бастап мынадай салдарлар басталады:

1) борышкердің міндеттемелері төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарында көзделген тәртіппен және шарттарда орындалуға жатады;

2) борышкерге өз мүлкін иеліктен шығару немесе төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарында көзделмеген жаңа міндеттемелерді өзіне қабылдау жөнінде мәмілелер жасауға тыйым салынады;

3) борышкердің өтініші, төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын бекіту туралы сот ұйғарымының ұсынылған көшірмесі негізінде борышкердің мүлкіне шектеу алынады;

4) алынған қарыздар бойынша сыйақыны есептеу тоқтатылады;

5) борышкерге қарыздар алу, кепілдіктер мен кепілгерліктер беру жөнінде мәмілелер жасауға тыйым салынады.

32-бап. Жоспарын орындау мақсатында төлем қабілетін қалпына келтіру

1. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын борышкер дербес орындайды.

Кредиторлар борышкерге тұрақты негізде төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарының орындалу барысы туралы ақпарат беру не кредиторлардың біріне бақылау жөніндегі функцияларды жүктеу жөніндегі міндетті белгілеу арқылы төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарының орындалуына бақылауды жүзеге асыруға құқылы.

Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын орындау мерзімі аяқталғаннан кейін борышкер мерзім аяқталған күннен кейінгі күні кредиторларға төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарының орындалғаны туралы хабарлама жібереді және рәсімді аяқтау туралы өтінішхатпен сотқа жүгінеді.

2. Сот борышкердің өтінішхаты келіп түскен күннен бастап он жұмыс күні ішінде төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін аяқтау туралы шешім шығарады, онда борышкердің өтінішхат келіп түскені туралы:

1) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімінің аяқталуы;

2) борышкердің төлем қабілеттілігін қалпына келтіру;

3) борышкердің осы баптың 3-тармағында көзделген міндеттемелерді орындау жөніндегі міндетін сақтау арқылы жүзеге асырылады.

3. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімі аяқталғаннан кейін борышкердің төлем қабілеттілігін орындау жөніндегі міндеттері сақталады:

1) Осы Заңның 46-бабында көрсетілген міндеттемелердің;

2) осындай жоспарда көзделген шарттарда төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын орындау мерзімінен әлдеқайда ұзақ мерзімі бар міндеттемелер қамтылуға тиіс.

33-бап. Орындамаудың салдары жоспарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру

1. Егер төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарында көзделген іс-шараларды орындау мүмкін болмаған жағдайда, борышкер жоспарланған іс-шараны орындау

мерзімі аяқталғаннан кейінгі күннен бастап бір айдан кешіктірмей төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін тоқтату және сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы өтінішхатпен сотқа жүгінуге міндетті.

2. Борышкер төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарында көзделген іс-шараларды екі айдан астам орындамаған жағдайда, кредитор төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін тоқтату және сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы өтінішхатпен сотқа жүгінуге құқылы.

3. Борышкердің осы баптың 1-тармағында көзделген міндетті орындамауы соттың оның сот банкроттығы рәсімі аяқталған күні орындалмаған міндеттемелерін тоқтатудан бас тартуы үшін негіз болып табылады.

Осы тармақтың күші еңсерілмейтін күш мән-жайлары салдарынан, төтенше жағдай (жағдай) режимі жарияланған жағдайларда не үшінші тұлғалардың кінәсінен төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарында көзделген іс-шараны орындау мүмкін болмаған жағдайларға қолданылмайды.

34-бап. Борышкердің немесе кредитордың өтінішхатын сотта қарау

1. Сот отырысын борышкердің немесе кредитордың төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін тоқтату және сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы өтінішхаты келіп түскен күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірмей, борышкерді, кредиторларды, уәкілетті органның аумақтық бөлімшесін сот отырысының күні, уақыты мен орны туралы хабардар ете отырып тағайындайды.

2. Өтінішхатты сот отырысында қарау нәтижелері бойынша сот төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін тоқтату және сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы шешім қабылдайды не азаматтық сот ісін жүргізудің жалпы қағидалары бойынша өтінішхатты қанағаттандырудан бас тартады.

3. Соттың төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін тоқтату және сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы шешімінде төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін тоқтату және сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы нұсқаулар, сондай-ақ осы Заңның 36-бабының 2-тармағында көзделген нұсқаулар болуға тиіс.

35-бап. Борышкер қайтыс болған, оны хабар-ошарсыз кетті деп тану туралы немесе оны қайтыс болды деп жариялау туралы сот шешімі заңды күшіне енген жағдайда төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін тоқтату

1. Борышкер қайтыс болған, оны хабар-ошарсыз кетті деп тану туралы немесе төлем қабілеттілігін қалпына келтіру жоспарын орындау кезеңінде оны қайтыс болды деп жариялау туралы сот шешімі заңды күшіне енген жағдайда, уәкілетті органның аумақтық бөлімшесі Сәйкестендіру нөмірлерінің ұлттық тізілімдерінің мәліметтерін алған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде сотқа төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін тоқтату туралы өтінішхатпен жүгінеді.

2. Сот уәкілетті органның өтінішхатын қарау нәтижелері бойынша төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін тоқтату туралы шешім шығарады.

3. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін тоқтату борышкердің кредиторлар алдындағы міндеттемелерінің тоқтатылуына әкеп соқпайды.

4. Осы баптың ережелері борышкер қайтыс болған, оны хабар-ошарсыз кетті деп тану туралы немесе оны қайтыс болды деп жариялау туралы сот шешімі заңды күшіне енген жағдайда сот банкроттығы рәсімі тоқтатылған кезде қолданылады.

36-бап. Сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы шешім

1. Сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы шешімді сот қаржы басқарушысының қорытындысын ескере отырып қабылдайды.

2. Сот банкроттық рәсімін қолдану туралы сот шешімінде:

1) борышкердің мүлкін сату;

2) борышкердің мүлкін басқару құқығы қаржы басқарушысына ауысқан кезде;

3) борышкер соттың шешімі заңды күшіне енген күннен бастап үш жұмыс күні ішінде борышкердің мүлкіне құқық белгілейтін құжаттарды қаржы басқарушысына берген кезде жүзеге асырылады;

4) ақшаны есепке жатқызу, ағымдағы шығыстарды өтеу және кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру үшін борышкердің банк шоттарынан қаржы басқарушының ағымдағы шотына ақша аударуы;

5) қаржы басқарушысының өтініші негізінде оларды салған органдардың тиісті шешімдерін қабылдамай, борышкердің мүлкіне барлық шектеулер мен ауыртпалықтарды (оның шоттарына қойылған инкассалық өкімдерді, мүлікке тыйым салуларды және басқаларды) алып тастау арқылы жүзеге асырылады;

6) қарыздар алу, кепілдіктер мен кепілгерліктерді беру бойынша мәмілелер жасауға тыйым салу;

7) борышкердің Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге кетуіне тыйым салу;

8) өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу жөніндегі, алименттер төлеу жөніндегі талаптарды қоспағанда, борышкер міндеттемелерінің орындалу мерзімдері өткен деп танылған жағдайларда тоқтатылады.

37-бап. Сот банкроттығы рәсімінің мерзімі

Сот банкроттығы рәсімінің мерзімі сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы сот шешімі заңды күшіне енген күннен бастап алты айдан аспайды.

Осы баптың 2-тармағында көзделген негіздер болған кезде сот осы тармақта белгіленген мерзімді алты айдан аспайтын мерзімге ұзартуы мүмкін.

2. Сот банкроттығы рәсімін ұзарту үшін негіздер болып табылады:

1) соттың іс жүргізуінде борышкер мен оның кредиторларының мүліктік мүдделерін қозғайтын істің болуы;

2) сатылмаған мүліктің болуы;

3) Қаржы басқарушысының қасақана банкроттық, борышкер мен оның кредиторларының мүдделеріне қарсы өзге де құқық бұзушылықтар немесе қылмыстар белгілері бойынша қылмыстық қудалау органдарына жүгінуі;

4) Қаржы басқарушысының қорытынды есебін бекітуден бас тарту туралы сот ұйғарымында көрсетілген Қазақстан Республикасы заңнамасының бұзылуын жою қажеттілігі;

5) уәкілетті орган анықтаған Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзушылықтарды жою қажеттігі негіз болып табылады.

38-бап. Борышкердің мүліктік массасы

1. Мүліктік массаның құрамына борышкердің Қазақстан Республикасындағы және одан тысқары жерлердегі барлық мүлкі, оның ішінде: құқық және (немесе) мәміле құзыретті органда, оның ішінде шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес шет мемлекетте мемлекеттік немесе өзге де тіркелуге жататын мүлік:

жылжымалы және жылжымайтын мүлік;

банк шоттарындағы, оның ішінде Қазақстан Республикасынан тыс жерлердегі шетелдік банктердегі ақша; қолма-қол ақша;

тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарт бойынша тұрғын ғимараттағы үлес;

занды тұлғаның, оның ішінде Қазақстан Республикасынан тыс жерде құрылған жарғылық капиталға қатысу үлесі;

бағалы қағаздар, туынды қаржы құралдары (орындалуы базалық активті сатып алу немесе өткізу жолымен жүргізілетін туынды қаржы құралдарын қоспағанда);

инвестициялық алтын;

зияткерлік меншік, Авторлық құқық объектілері;

шарт немесе міндеттеменің немесе талаптың туындауына негіз болып табылатын өзге де құжат болған кезде нотариат куәландырған (куәландырған) борышкер алдындағы басқа тұлғалардың берешегі (дебиторлық берешек);

ветеринариялық паспорты немесе меншік құқығын растайтын өзге де құжаты бар жануарлар;

асыл тастар мен бағалы металдар, олардан жасалған зергерлік бұйымдар және құрамында асыл тастар мен бағалы металдар бар басқа да заттар, сондай-ақ өнер және антиквариат туындылары, Үлбір бұйымдары, басқа да бағалы киім;

сандық активтер.

2. Бірлескен меншіктегі мүліктен борышкердің үлесін бөліп шығару Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

3. Мүліктік массаның құрамына Қазақстан Республикасының Атқарушылық іс жүргізу туралы заңнамасына сәйкес өндіріп алуға болмайтын мүлік, сондай-ақ борышкердің міндеттемелерді орындауды қамтамасыз ету болып табылмайтын жалғыз тұрғын үйі кірмейді.

39-бап. Борышкердің мүліктік массасын сату

1. Борышкердің мүліктік массасын сатуды қаржы басқарушысы электрондық аукцион өткізу жолымен немесе мүліктік массаны сату жоспарына сәйкес тікелей сату әдісімен жүзеге асырады.

Борышкердің міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету болып табылатын және осы Заңның 41-бабына сәйкес кепілді кредитор заттай қабылдамаған мүлкі Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде және Қазақстан Республикасының басқа да заңдарында көзделген ережелер ескеріле отырып сатылуға жатады.

Үшінші тұлғаның міндеттемелерін қамтамасыз ету нысанасы болып табылатын борышкердің мүлкі қолда бар ауыртпалықтар ескеріле отырып сатылуға тиіс.

2. Қаржы басқарушысы сот банкроттық рәсімін қолдану туралы шешім қабылдаған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде борышкердің мүліктік массасын сату жоспарының жобасын дербес жасайды.

Мүліктік массаны сатудың таңдап алынған тәсілі кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру мақсатында мүліктік массаны неғұрлым тиімді өткізуді қамтамасыз етуге тиіс.

Борышкердің мүлкін өткізу осындай мүліктің бағалау құнының жетпіс бес пайызынан төмен емес құн бойынша жүргізіледі.

3. Мүліктік массаны сату жоспарының жобасы талаптары кредиторлар талаптарының тізіліміне енгізілген кредиторларға қарау үшін жіберіледі. Кредиторлар мүліктік массаны сату жоспарының жобасын алған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде ұсыныстар мен ескертулер енгізеді.

Кредитордың көрсетілген мерзімде борышкердің мүлкін сату жоспарының жобасына ұсыныстар мен ескертулерді ұсынбауы немесе ұсыныстар мен ескертулерді көрсетілген мерзімнен кеш ұсынуы кредиторда ұсыныстар мен ескертулердің болмауына теңестіріледі.

4. Осы баптың 3-тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген мерзім өткен күннен бастап бес жұмыс күні ішінде қаржы басқарушысы мүліктік массаны сатудың түпкілікті жоспарын жасайды және оны талаптары кредиторлар талаптарының тізіліміне енгізілген кредиторларға мәлімет үшін жібереді.

Кредиторлар мүліктік массаны сату жоспарын алған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде оған сотқа шағым жасауға құқылы.

Заңды күшіне енген сот шешімі мүліктік массаны сату жоспарына өзгерістер енгізу үшін негіз болып табылады.

5. Борышкердің мүлкін сату жөніндегі электрондық аукционды өткізу тәртібін және оны ұйымдастырушыны Уәкілетті орган айқындайды.

40-бап. Борышкердің мүліктік массасын бөлу кезектілігі

1. Борышкердің ағымдағы шығыстары борышкердің мүлкі есебінен кезектен тыс төленуге жатады.

2. Бірінші кезекте өмірге немесе денсаулыққа келтірілген зиянды өтеу, алименттерді өндіріп алу жөніндегі талаптар қанағаттандырылады.

3. Екінші кезекте салық берешегі, сондай-ақ кедендік төлемдер, арнайы, демпингке қарсы, өтемақы баждары, пайыздар бойынша берешек өтеледі.

4. Үшінші кезекте азаматтық-құқықтық және өзге де міндеттемелер бойынша басқа кредиторлармен есеп айырысу жүргізіледі, сондай-ақ кредиторлардың талаптары қанағаттандырылады:

осы Заңның 41-бабы 7-тармағының 1) тармақшасында көзделген жағдайда; соттың мәмілені жарамсыз деп тану және мүлікті борышкердің мүліктік массасына қайтару туралы шешім қабылдауы нәтижесінде туындаған.

5. Төртінші кезекте кредиторлардың залалдарды өтеу және тұрақсыздық айыбын (айыппұлдарды, өсімпұлдарды) өндіріп алу жөніндегі талаптары қанағаттандырылады.

6. Өміріне немесе денсаулығына келтірілген зиянды өтеу жөніндегі, алименттерді өндіріп алу жөніндегі талаптарды қоспағанда, кредиторлардың осы Заңның 27-бабы 2-тармағының бірінші бөлігінде белгіленген мерзімнен кеш мәлімделген талаптары бесінші кезекте қанағаттандырылады.

7. Бір кезектегі кредиторлар арасында талаптарды өтеу үшін мүлік жеткіліксіз болған жағдайда, мұндай мүлік олардың арасында тізілімге енгізілген талаптарының сомасына пропорционалды бөлінеді.

41-бап. Кепілге салынған мүлікті заттай қабылдау арқылы кепіл кредиторларының талаптарын қанағаттандыру

1. Борышкердің мүліктік массасында кепілге салынған мүлік болған жағдайда, қаржы басқарушысы түгендеу актісі жасалғаннан кейін үш жұмыс күні ішінде кепіл кредиторына кепілге салынған мүлікті заттай қабылдау туралы ұсыныс жібереді.

2. Кепіл беруші осы баптың 1-тармағында көрсетілген ұсынысты алған күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірмей кепілге салынған мүлікті заттай қабылдауға немесе одан бас тартуға жазбаша түрде келісім береді.

3. Кепіл беруші кепілге салынған мүлікті заттай қабылдауға келіскен жағдайда, қаржы басқарушысына кепілге салынған мүлікті заттай қабылдау туралы жазбаша хабарлама жіберілген күннен бастап бір айдан кешіктірмей кепілге салынған мүлікті бағалауға және күтіп-ұстауға байланысты шығыстарды өтеуге міндетті.

4. Қаржы басқарушысы осы баптың 3-тармағында көрсетілген шығыстар өтелген күннен бастап бес жұмыс күні ішінде кепілге салынған мүлікті кепіл кредиторға оның талаптарын қанағаттандыру есебіне береді.

5. Егер кепілге салынған мүліктің бағалау құны кепіл беруші талаптарының мөлшерінен көп болса-айырманы кепіл беруші кепілге салынған мүлік қабылданған күннен бастап бір ай ішінде борышкердің мүліктік массасына береді.

6. Егер кепілге салынған мүліктің бағалау құны кепіл кредиторы талаптарының мөлшерінен аз болса-кепіл кредиторының талаптары өтелді деп есептеледі.

7. Кепілді кредитордың талаптарын қанағаттандыру осы Заңның 40- бабының 4-тармағында көзделген тәртіппен:

1) кепілді кредитор кепілге салынған мүлікті заттай қабылдаудан бас тартқан жағдайларда жүзеге асырылады;

2) кепіл кредитор қаржы басқарушысының ұсынысына осы баптың 2-тармағында белгіленген мерзімде жауап бермеген жағдайларда, ол ұсынысқа жауап бермейді;

3) Осы баптың 3-тармағында айқындалған шығыстарды толық көлемде өтемеген жағдайларда тоқтатылады.

8. Кепіл кредитор осы баптың 7-тармағында көзделген жағдайлар басталған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде қаржы басқарушысына борышкердің кепілге салынған мүлкіне құқық белгілейтін құжаттарды беруге міндетті.

42-бап. Кредиторлармен есеп айырысу қағидалары

1. Кредиторлармен есеп айырысуды қаржы басқарушысы қолма-қол (заттай) нысанда да, қолма-қол емес нысанда да қаржы басқарушысының шотынан кредиторлар шотына ақша аудару жолымен жүргізеді.

2. Кредиторлармен есеп айырысу кезінде қаржы басқарушысы мүліктік массаны сатудан түскен ақша қаражатын, сондай-ақ борышкердің кірістерін, Қазақстан Республикасының Атқарушылық іс жүргізу туралы заңнамасында көзделген төлемдерді қоспағанда, пайдаланады.

Егер борышкер мемлекеттік базалық зейнетақы төлемі және (немесе) жасына байланысты зейнетақы төлемдері және (немесе) еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақы төлемдері тағайындалған және (немесе) Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы Қорынан зейнетақы төлемдерін алуға құқығы бар тұлға болып табылса, зейнетақы төлемдерінен Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы төленуге тиісті соманың елу пайызынан астамы ұсталды.

Бұл ретте борышкердің билігінде қалатын ақша осы Заңның 5-бабы 1-тармағының 5) тармақшасында көрсетілген сомадан кем болмауға тиіс.

3. Осы Заңның 27-бабы 2-тармағының бірінші бөлігінде көзделген мерзім өткеннен кейін, бірақ барлық кредиторлармен есеп айырысу аяқталғанға дейін мәлімделген бірінші кезектегі кредиторлардың талаптары бірінші кезектегі кредиторлар талаптарының тізіліміне енгізіледі және мүліктік масса есебінен қанағаттандырылуға жатады. Мұндай талаптар тізілімге енгізілгенге дейін кредиторлардың талаптарын өтеу тоқтатыла тұрады.

Барлық кредиторлармен есеп айырысу аяқталғаннан кейін, бірақ тарату балансы бекітілгенге дейін мәлімделген бірінші кезектегі кредиторлардың талаптары кредиторлардың талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған борышкердің мүлкінен қанағаттандырылады.

4. Кредиторлардың талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған сатуға ұсынылған, бірақ сатылмай қалған, сондай-ақ талапты қанағаттандыру есебіне

кредитор немесе әкімшілік шығыстарды өтеу есебіне қаржы басқарушысы қабылдамаған ақша сомасы мен борышкердің мүлкі борышкерге қайтарылады.

43-бап. Қаржы басқарушысының қорытынды есебі

1. Кредиторлармен есеп айырысу аяқталғаннан кейін қаржы басқарушысы:

1) уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша қорытынды есеп;

2) уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша банкроттың міндеттемелерін тоқтатуда негіздердің болуы/болмауы туралы қорытынды.

2. Қаржы басқарушысы осы Заңның 37-бабының 1-тармағында белгіленген мерзімдерде сотқа қорытынды есепті, банкроттың міндеттемелерін тоқтатуда негіздердің болуы/болмауы туралы қорытындыны жібереді.

Бір мезгілде қаржы басқарушысы қорытынды есеп пен қорытындының көшірмесін борышкерге, кредиторларға және уәкілетті органның аумақтық бөлімшесіне жібереді.

44-бап. Соттың қаржы басқарушысының қорытынды есебін қарауы

1. Сот он жұмыс күнінен кешіктірмей қаржы басқарушысының қорытынды есебі және банкроттың міндеттемелерін тоқтату туралы немесе осындай тоқтатудан бас тарту туралы мәселені қарау кезінде дәлелдемелер ретінде сот зерттеуге жататын мән-жайлардың болуы (болмауы) туралы қорытынды келіп түскен күннен бастап сот отырысын тағайындайды.

2. Уәкілетті орган сотта қаржы басқарушысының қорытынды есебін қараған кезде, егер сот банкроттығы рәсімін жүргізу барысында жиынтығында мынадай мән-жайлар анықталған жағдайда, қаржы басқарушысына сыйақы төлеу туралы өтінішхатты мәлімдеуге міндетті:

1) борышкер тұрғын үй заңнамасына сәйкес халықтың әлеуметтік осал топтарының санатына жатады;

2) Қазақстан Республикасының атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы заңнамасына сәйкес өндіріп алу мүмкін қолданылуы мүлік жоқ болса.

3. Сот қаржы басқарушысының қорытынды есебін бекітеді және сот банкроттығы рәсімінің аяқталуы және банкроттың сот банкроттығы рәсімі барысында орындалмай қалған міндеттемелерін тоқтату туралы немесе мұндай тоқтатудан бас тарту туралы шешімді көрсетілген құжаттар сотқа келіп түскен күннен бастап бір айдан кешіктірмей қабылдайды.

4. Осы Заңның 45-бабында көзделген мән-жайлар болған жағдайда, сот банкроттық рәсімін аяқтау туралы және банкроттың сот банкроттық рәсімі барысында орындалмай қалған міндеттемелерін тоқтатудан бас тарту туралы шешім қабылдайды.

5. Осы Заңның 45-бабында көзделген мән-жайлар болмаған жағдайда, сот банкроттық рәсімін аяқтау және банкроттың сот банкроттық рәсімі барысында орындалмай қалған міндеттемелерін тоқтату туралы шешім қабылдайды.

6. Сот банкроттығы рәсімінің аяқталуы туралы және банкроттың сот банкроттығы рәсімі барысында орындалмай қалған міндеттемелерін тоқтатудан бас тарту туралы шешімде мыналар көрсетілген:

- 1) қаржы басқарушысының қорытынды есебін бекіту туралы;
- 2) сот банкроттығы рәсімінің аяқталғаны туралы шешім қабылдайды;
- 3) қаржы басқарушысының өкілеттіктерін тоқтату туралы;
- 4) банкроттың сот банкроттығы рәсімінің қорытындылары бойынша орындалмаған қалған міндеттемелерін тоқтатудан бас тарту туралы;
- 5) шешім шығарылған күні қанағаттандырылмай қалған кредиторлар талаптарының сомасы туралы;
- 6) бес жыл ішінде қарыздар алу, кепілдіктер мен кепілгерліктер беру жөнінде мәмілелер жасауға тыйым салу туралы;
- 7) осы баптың 2-тармағында көзделген өтінішхатта көрсетілген сомаларды төлеу туралы;
- 8) қаржылық сауаттылықты арттырудың міндетті курстарынан өту қажеттілігі туралы.

7. Сот банкроттығы рәсімінің аяқталуы және банкроттың сот банкроттығы рәсімі барысында орындалмай қалған міндеттемелерін тоқтату туралы шешімде мыналар көрсетілген:

- 1) қаржы басқарушысының қорытынды есебін бекіту туралы;
- 2) сот банкроттығы рәсімінің аяқталғаны туралы шешім қабылдайды;
- 3) Қаржы басқарушысының өкілеттіктерін тоқтату туралы;
- 4) осы Заңның 46-бабында көрсетілген міндеттемелерді қоспағанда, банкроттың сот банкроттығы рәсімінің қорытындылары бойынша орындалмай қалған міндеттемелерін тоқтату туралы;
- 5) бес жыл ішінде қарыздар алу, кепілдіктер мен кепілгерліктер беру жөнінде мәмілелер жасауға тыйым салу туралы;
- 6) қаржылық сауаттылықты арттырудың міндетті курстарынан өту қажеттілігі туралы.

45-бап. Банкроттың міндеттемелерін тоқтатудан бас тартуға негіз болып табылатын мән-жайлар

1. Банкроттың міндеттемелері мынадай бір немесе бірнеше мән-жайлар болған жағдайда тоқтатылмайды:

1) борышкер өзінің қаржылық жағдайы, мүлкі және міндеттемелері туралы, оның ішінде төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін қолдану және сот банкроттығы туралы өтініш берген кезде жалған ақпарат берген және (немесе) ақпаратты жасырған жағдайларда сот тәртібімен талап етіледі;

2) төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және соттың банкроттығы рәсімі барысында борышкер мүлікті, оның бір бөлігін және (немесе) ол туралы ақпаратты жасырған не

қаржы басқарушысына, сотқа немесе уәкілетті органға өзінің қаржылық жағдайы, мүлкі және міндеттемелері туралы мәліметтер алуға кедергі жасаған және (немесе) қаржы басқарушысының заңды талаптарын орындамаған және (немесе) қаржы басқарушысының заңды талаптарын орындауға өзге де түрде кедергі жасаған; оларға өз өкілеттіктерін;

3) борышкер берешек мөлшерін ұлғайтса немесе өзінің қаржылық жағдайын, оның ішінде мүлікті иеліктен шығару, төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімі барысында қарыздар алу және сот банкроттығы арқылы кредиторлардың мүдделеріне нұқсан келтіре отырып нашарлатса;

4) борышкер банкроттық туралы іс қозғалғанға дейін үш жыл ішінде активтерді кредиторларға залал ретінде азайтты;

5) борышкер төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімі және сот банкроттығы барысында, сондай-ақ төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімін қолдану және сот банкроттығы туралы іс қозғалғанға дейін үш жыл ішінде бір кредиторға басқалардың алдында негізсіз артықшылық көрсеткен немесе кредиторларға нұқсан келтіре отырып өзге де әрекеттер жасаған жағдайларда борышкерге қайтарылуы мүмкін;

б) борышкер әдейі банкроттыққа кінәлі деп танылса;

7) борышкердің төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсіміне және сот банкроттығына бастамашылық жасау бойынша немесе оны жүргізу барысында әрекетін (әрекетсіздігін) және (немесе) мінез-құлқын кредиторлар алдындағы жауапкершіліктен жалтару тәсілі ретінде бағалауға мүмкіндік беретін соттың қалауы бойынша өзге де мән-жайлар жатады.

46-бап. Банкроттың төлем қабілеттілігін қалпына келтіру рәсімі және сот банкроттығы аяқталғаннан кейін тоқтатылуға жатпайтын міндеттемелері

Банкроттың төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және сот банкроттығы рәсімдерін қолдану рәсімі аяқталғаннан кейін тоқтатылуға жатпайтын міндеттемелері мыналар болып табылады:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес алимент алуға құқығы бар адамдарға оны төлеу;

2) адамның өміріне немесе денсаулығына келтірілген зиянды өтетуге құқығы бар.

3) "Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес туындайтын талаптарды қамтуға тиіс.

47-бап. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру, соттан тыс және сот банкроттығы рәсімдері қолданылған, тоқтатылған және аяқталған азаматтардың тізімін уәкілетті органның интернет-ресурсында және "электрондық үкімет" веб-порталында орналастыру

1. Уәкілетті орган өзінің интернет-ресурсында және "электрондық үкімет" веб-порталында:

1) соттан тыс банкроттық рәсімі қолданылған, тоқтатылған және аяқталған азаматтардың тізімін;

2) тиісті соттың ұйғарымдары мен шешімдері заңды күшіне енген азаматтардың тізімін орналастырады.

Соттың төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе соттың банкроттық рәсімін қолдану туралы шешімінің күші жойылған жағдайларда, азамат тізімнен шығарылады.

2. Осы бапта көзделген азаматтардың тізімі ай сайын өткен айдың кейінгі 20-сынан кешіктірілмей жаңартылады.

48-бап. Қаржылық жағдайына мониторинг жүргізу

1. Соттан тыс және сот банкроттығы рәсімін жүргізу кезеңінде уәкілетті орган уәкілетті орган белгілеген тәртіппен және мерзімдерде борышкердің қаржылық жай-күйіне мониторинг жүргізеді.

Бұл ретте қаржылық жай-күй мониторингі шеңберінде борышкердің кредиторлар алдындағы міндеттемелерін орындаудан жалтару мақсатында жеке мүддесі үшін жасаған іс-әрекеттері тексеріледі, оның нәтижелері рәсімді тоқтатуға немесе банкроттың міндеттемелерін тоқтатудан бас тартуға негіз болуы мүмкін.

2. Банкроттың қаржылық жай-күйінің мониторингін уәкілетті орган борышкер банкрот деп танылғаннан кейін үш жыл ішінде жүргізеді.

Банкроттың қаржылық жай-күйіне мониторингті кредиторлар да жүргізуге құқылы.

Мүлікті, оның ішінде ортақ бірлескен мүлікті есептен шығарылған берешек сомасының 10 еселенген мөлшерінен асатын сомаға сатып алу фактісі анықталған жағдайда, уәкілетті орган кредиторларға банкроттың қаржылық жай-күйі мониторингінің нәтижелерін жібереді.

Кредиторлар уәкілетті органнан ақпарат алған кезде борышкерді банкрот деп танудың күшін жою және жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша банкроттық рәсімін қайта бастау туралы сотқа жүгінуге құқылы.

4-тарау. Бітімгершілік келісім

49-бап. Бітімгершілік келісім жасасу шарттары

1. Сот банкроттығы рәсімін жүргізудің кез келген сатысында борышкер мен кредиторлар татуласу келісімін жасасуға құқылы.

2. Бітімгершілік келісімде көзделген құқықтар мен міндеттерді өзіне қабылдайтын үшінші тұлғалардың бітімгершілік келісімге қатысуына жол беріледі.

3. Бітімгершілік келісімін сот бекітеді.

Бітімгершілік келісімді бекіту кезінде сот бітімгершілік келісімді бекіту туралы ұйғарым шығарады, онда сот банкроттығы рәсімі тоқтатылғаны және борышкерге қатысты сот банкроттығы рәсімін қолдану туралы шешім орындалуға жатпайтыны көрсетіледі.

4. Бітімгершілік келісім оны бекіту туралы сот ұйғарымы күшіне енген күннен бастап күшіне енеді және борышкер, кредиторлар және бітімгершілік келісімге қатысушы үшінші тұлғалар үшін міндетті болып табылады.

5. Күшіне енген бітімгершілік келісімді орындаудан біржақты бас тартуға жол берілмейді.

6. Сот бітімгершілік келісімді бекітуден бас тарту туралы ұйғарым шығарған жағдайда бітімгершілік келісім жасалмаған деп есептеледі.

Соттың бітімгершілік келісімді бекітуден бас тарту туралы ұйғарым шығаруы жаңа бітімгершілік келісімді жасасуға кедергі болмайды.

7. Борышкер және (немесе) кредиторлар және (немесе) үшінші тұлғалар бітімгершілік келісімнің шарттарын орындамаған жағдайда татуласу келісімі сот шешімі бойынша бұзылуы мүмкін.

8. Соттың бітімгершілік келісімді бекіту туралы ұйғарымына, сол сияқты соттың бітімгершілік келісімді бекітуден бас тарту туралы ұйғарымына Қазақстан Республикасының азаматтық іс жүргізу заңнамасында белгіленген тәртіппен шағым жасалуы (наразылық келтірілуі) мүмкін.

9. Бітімгершілік келісімді бекіту туралы сот ұйғарымының күшін жою сот банкроттығы рәсімін қайта бастау үшін негіз болып табылады.

Бітімгершілік келісімді бекіту туралы немесе бітімгершілік келісімді бұзу туралы сот ұйғарымының күшін жою туралы шешім қабылдаған сот банкроттық рәсімін қолдану (қайта бастау) туралы іс қозғау туралы сот актісінде көрсетуге міндетті.

10. Бітімгершілік келісімді бекіту туралы сот ұйғарымының күші жойылған немесе бітімгершілік келісім бұзылған және сот банкроттығын қолдану туралы іс бойынша іс жүргізу қозғалған жағдайда өздеріне қатысты бітімгершілік келісім жасалған кредиторлар талаптарының көлемі бітімгершілік келісімде белгіленген шарттар ескеріле отырып айқындалады.

50-бап. Бітімгершілік келісімнің мазмұны

1. Бітімгершілік келісім, оның ішінде:

1) борышкердің міндеттемелерін орындауын кейінге қалдыру және (немесе) бөліп төлеу;

2) борышкердің талап ету құқықтарын басқаға беру;

3) борышкердің міндеттемелерін үшінші тұлғалардың орындауы;

4) борышты аудару;

5) кредиторлардың талаптарын Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де тәсілдермен қанағаттандыру шарттарымен жасалуы мүмкін.

2. Бітімгершілік келісімінде борышкер міндеттемелерінің мөлшері, оларды орындау тәртібі мен мерзімдері және (немесе) оның міндеттемелерін тоқтату туралы мәліметтер қамтылуға тиіс.

3. Бітімгершілік келісімге борышкер мен кредитор (кредиторлар) қол қояды.

Егер бітімгершілік келісімге үшінші тұлғалар қатысқан жағдайда, олардың тарапынан бітімгершілік келісімге осы тұлғалар немесе олардың уәкілетті өкілдері қол қояды.

4. Бітімгершілік келісімде борышкердің барлық кредитор алдындағы міндеттемелерін орындау тәртібі мен мерзімдері туралы ережелер қамтылуға тиіс.

51-бап. Бітімгершілік келісімді бекітудің салдары

1. Бітімгершілік келісімді бекіту соттың банкроттық рәсімін тоқтату үшін негіз болып табылады.

2. Қаржы басқарушының өкілеттігі соттың бітімгершілік келісімді бекіту туралы ұйғарымы заңды күшіне енген күннен бастап тоқтатылады.

3. Соттың бітімгершілік келісімді бекіту туралы ұйғарымы заңды күшіне енген күннен бастап:

1) борышкер және (немесе) үшінші тұлғалар бітімгершілік келісімнің шарттарына сәйкес кредиторлар алдындағы берешекті өтеуге кіріседі;

2) Осы Заңның 20-бабына сәйкес борышкерге қолданылған салдар тоқтатылады.

5-тарау. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

52-бап. Осы Заңды қолданысқа енгізу тәртібі

1. Осы Заң алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін үш ай өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қаржы басқарушысының қызметіне үміткер тұлғалар осы Заң алғаш ресми жарияланған күннен бастап уәкілетті органға Рұқсаттар мен хабарламалардың мемлекеттік ақпараттық жүйесі арқылы қызметтің басталғаны туралы хабарлама беруге құқылы.

Мұндай хабарламалардың тізілімін Уәкілетті орган өзінің интернет-ресурсында орналастыруы тиіс.

2. Осы Заңның 3-бабының 5-тармағының қолданылуы, осы Заң күшіне енген күнге дейін туындаған міндеттемелерге таралады.

Қазақстан Республикасының

Президенті